

2015 nr 2
Fåglar
i Närke

Signature

Fåglar i Närke

Årg 37 2015 Nr 2

Närkes Ornitologiska Förenings medlemstidning

Redaktör och layout

Åke Lorin Brantströms gränd 12, 702 28 Örebro,
Tel. 019-24 49 32, 070-326 90 02.
E-post: ake.lorin@telia.com

Manusstopp

för **Fåglar i Närke 2015 nr 3** är den 15 aug.

Närkes Ornitologiska Förening

En ideell regionalförening
av Sveriges Ornitologiska
Förening, SOF.

Medlem i Närkes Ornitologiska Förening blir man genom att sätta in årsavgiften på plusgiro 430 33 22-4 eller bankgiro 5747-3357. Årsavgiften är för vuxen 200 kr, för familjemedlem 50 kr (erhåller ej medlemstidning), för ungdomsmedlem (13-20 år) 100 kr och för barn (1-12 år) 50 kr. Medlem i NOF erhåller vår medlemstidning som utkommer med fyra nummer per år.

Redaktionsgrupp

Ann-Margret Elmroth, Tel. 019-32 01 83,
070-637 15 95. E-post: elmroth@telia.com
Magnus Helleryd, Tel. 019-298 692, 070-238 37 93
E-post: magnushelleryd@hotmail.com
Marianne Johansson, Tel. 019-36 17 75,
070-656 63 69. E-post: marianne-j@telia.com
Anita Ahlberg, Tel. 070-717 72 32,
E-post: nitan_9000@hotmail.com

Adressändringar

sänds till: Närkes Ornitologiska Förening c/o
Åsa Bengtsson, Loggatan 13, 70228 Örebro
Tel 073-332 20 31, 019-33 35 27

NOF:s föreningslokal

För sammanträden och bibliotek finns vi i Föreningarnas hus Slottsgatan 13A. För utställningsmaterial, holkar m.m. används källarlokal Hagmarksgatan 9, Örebro.

NOF:s hemsida:

www.sofnet.org/nofnet

Du är välkommen att besöka NOF:s hemsida där du finner information om föreningens verksamhet.

**Upplev naturen närmare
med en kikare från oss**

Välkommen in!!

kikarproffsen

A-FOTO
BUTIK & ATELJÉ

Filarevägen 3 (Lillån) 019-250623 www.a-foto.se

Omslagsbild: **Grönbena**, *tringa glareola* efter en akvarell av Staffan Ullström.
Text: Ann-Margret Elmroth

Grönbenan är i norra Sverige den vanligaste vadaren. Före 1800-talets utdikningar av våtmarker, kärr och myrar var hon även det i våra trakter. Lyckligtvis kan vi njuta av henne vår och höst, eftersom hon stannar till vid våra slättsjöar och längs kusterna och vilar upp sig några veckor. Hon är en långbent snäppa ungefär lika stor som en stare, har en ganska kort vadarnäbb, ett tydligt vitt ögonbrynsstreck och förstås grågröna ben. Ovansidan är gråbrun med tydliga ljusa fläckar, buken ljusgrå och hals, sidor och bröst mörkt strimmiga. När hon flyger syns det att övergumpen är vit, att stjärten tydligt tvärbandad och att hela fötterna sticker ut bakom den. Vid födosöket efter smålarver och insekter bland pölar och tuvor går varje fågel för sig, men plötsligt flyger det upp grönbenor som på en given signal och de flyger nervöst omkring med snabba nervösa vingslag en liten stund. Så landar de och de ljusa kontaktlätena tystnar. Från marken börjar kanske en och annan av dem att frambringa det bekanta *lulli-lulli lulli* eller jollra fram (enligt E. Rosenberg) *jyll-jyll-jyll* eller *jyll-jypp jyll-jypp*. Med andra ord blir det lite tomt på akustiska inslag när de har gett sig av till någon ödslig myr i Bergslagen eller längre norrut. Där ordnar paret en bogrop som de klär med blad, honan lägger fyra grågröna ägg med svarta och bruna fläckar och båda ruvar ca tre veckor. Honan stannar vid boet bara några dagar sedan ungarna kläcks och flyger söderut. Efter en månad kommer hannen efter välförrättat föräldravärv efter och en månad senare dyker ungfågeln upp härnere i Mellan- och Sydsverige. Och i september är alla grönbenor på väg långt söderut, en del flyttar ända till Sydafrika. I maj kommer de tillbaka. Men vi får faktiskt chansen att se dessa oförargliga och trivsamma vadare om drygt en månad!

Ordföranden har ordet

Ulf Jorner

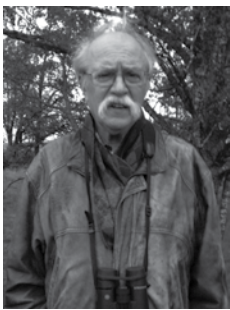

Foto: Marianne Johansson

Sedan sist har jag hunnit bli litet mer varm i ordförandekläderna. Och naturligtvis har det hänt en del som jag inte hade väntat mig.

Jag har ju blivit en naturlig ingång till NOF och till fågelskådande i allmänhet. Någon har ringt om en skadad fågel – enkelt att hjälpa till med, eftersom det finns en lista på kompetenta personer under rubriken Fågelakuten i Fåglar i Närke.

En person i södra Närke hade hört en fågel som hade ett fallande fyrtonigt läte och undrade vad det kunde vara. Jag försökte med rödvingetrast, men det var tydligen fel.

Och för några dagar sedan (när detta skrivs)

ringde en reporter från Nerikes Allehanda som hade fått in en bild av en stork på en telefonstolpe i Fellingsbro. Var det vanligt med storkar i Närke? Jag kunde väl svara hjälpligt, bl.a. för att jag hade sett att det varit en stork i Västmanland enligt Svalan dagarna innan. Och jag kunde berätta litet om storkprojektet i Skåne. Men på frågan om hur hög en stork kunde bli gick jag bet, eftersom jag var ute på en promenad. Men med hjälp av Google fick journalisten ändå en riktig uppgift.

Något som jag var mer förvarnad om var vår moderförenings, SOF:s (BirdLife Sveriges, om man skall vara korrekt) årsmöte i andra hälften av april. Jag hade nämligen varit delegat redan året förut, detta eftersom Hans Waern som kassör i SOF hade ”fribiljett”.

Årsmöten kan ju, liksom baler på slottet, vara fruktansvärt långråkiga eller helt underbara. Det här hamnade väl någonstans mittemellan. Mycket var intressant, men mycket också frustrerande. För att börja med det senare, så var fredagen före årsmötet reserverad för ett seminarium om fåglar i odlingslandskapet. Mycket intressant, eftersom många av dessa fåglar blir allt sällsyntare. Det gäller inte minst i jordbrukslandskapet Närke. Sånglärka och raphöna är bara två exempel på nedgången.

Nåväl, det fanns också ljuspunkter. En av dessa presenterades av en lantbrukare ifrån Hidingsta utanför Örebro, Håkan Wahlstedt. Håkan är inte bara ordförande för stiftelsen ”Odling i balans”, utan har också fått pris för sitt sätt att förena rationellt jordbruk med hänsyn till naturvärde, inte minst fåglars behov i jordbrukslandskapet.

Om detta visste jag inget! Genant, kanske mest för SOF som inte funnit för gott att informera oss om Håkans framgångar. Men nog också för NOF, som uppenbarligen har stora vita fläckar i sina kunskaper om vad som händer i Närke. Vi måste skärpa oss!

I övrigt kan nämnas att det blev stundtals het-siga diskussioner om två frågor som SOF-styrelsen såg som informationspunkter. Den första rörde att styrelsen beslutat att lägga ned en av föreningens tidningar, Fågelvännen. I och för sig ett logiskt beslut, att ha tre tidningar (Vår fågelvärld och Ornis Svecia är de andra) verkar vara extravagant. Men regionalföreningarnas representanter kände att de borde informerats bättre.

Än hetare blev det när styrelsen informerade om sitt beslut att använda de pengar som sparas in på den halvtidsanställda redaktören för Fågelvännen och på en likaledes uppsagd fågelskyddskonsulent på halvtid till att inrätta en tjänst som föreningschef. Många tyckte att det stärkte den centrala organisationen på bekostnad av stödet till regionalföreningarna. Och att det var även här en brist på information till/medinflytande ifrån regionerna. Nå, styrelsen hade ju redan beslutat, så... Men den lovade bättring.

Missnöjet låg dock kvar i luften den sista dagen, då ny-/omval till styrelsen skulle förrättas. Istället för det förväntade acklamationen blev det en lång debatt med motförslag innan

NOF:s styrelse

Ordförande

Ulf Jorner, Måbärsvägen 11, 703 75 Örebro
Tel. 019-31 21 46, 070-661 66 55
E-post: ulf.jorner@spray.se

Vice ordförande, inventeringsansvarig och resor
Ronnie Lindqvist, Bertil Waldéns gata 6, 702 15 Örebro, Tel. 019-10 23 33, 070-262 14 17
E-post: lindqvist_ronnie@hotmail.com

Åsa Bengtsson, Kassör, Medlemsregistrering
Loggatan 13, 70228 Örebro. Tel 073-332 20 31, 019-33 35 27. E-post: asa.bengtsson@orebro.se

Kent Halttunen, Sekreterare, Informationsansvarig. Nygård, Norra Folkavi, 71991 Vintrosa.
Tel. 070-216 11 30. E-post: kent.halttunen@tele2.se

Rolf Hagström, Fågelskydd
Vreta Gård 207, 692 93 Kumla
Tel. 019-23 44 75, 076-142 17 21
E-post: rolf.hagstrom@gmail.com

Bengt Jalsborn, Utbildning, Lotteri- och försäljningsansvarig. Vallnäs vägen 3, 703 58 Örebro,
Tel. 019-12 70 80, 070-113 47 99
E-post: b.jalsborn@gmail.com

Per Karlsson Linderum, Exkursionsansvarig
Babelsvägen 2, 697 74 Sköllersta
Tel. 019-18 84 14, 072-225 00 63
E-post: per.karlsson.linderum@orebro.se

Suppleanter

Håkan Carlestam, Inomhusmöten
Engelbrektsgatan 13B, 702 12 Örebro
Tel. 070-531 14 20
E-post: carlestam@gmail.com

Lars Johansson, Fågelskydd och exkursionsansvarig
Holländaregatan 22, 702 86 Örebro
Tel: 070-558 99 06,
E-post: lars.h.johansson@orebro.se

valberedningens förslag slutligen antogs. Det finns en viss press på SOF-styrelsen och det skall bli mycket intressant att följa dess arbete under det närmaste året. Och kanske också att delta på 1916 års årsmöte.

Avslutningsvis: Det har varit en bra vår för fågelskådning i Närke. En del rariteter som rödhalsad gås, rostgumpsva och citronärta. Men framför allt fullt med mer vanliga, men inte mindre intressanta, vackra eller bara helt underbara arter. Nu blir det väl litet lugnare under sommaren, men det finns alltid mycket sevärt ute i landskapet. Och om inte annat får vi ladda om inför hösten!

Och till sist: En stork kan bli uppmot en meter hög. Och just som jag skrivit klart detta har vi haft tre (!!) vita storkar vid Husön. 🐦

Ny fotoansvarig i FiN

Foto: Eget

När Björn Ander av personliga skäl slutar i redaktionen har vi letat efter ny person att biträda redaktionen med bilder. **Anita Ahlberg** kommer att efterträda honom och blir i redaktionen ansvarig för att upprätta kontakter med fotografer och svara för

att bilder finns framme när tidningen monterar för leverans till tryckeriet. Har ni några foton från resor ni deltagit i eller annat intressant för tidningen som ni kan tillhandahålla NOF kan ni vända er till henne.

Anita om sin bakgrund:

Jag är född och uppvuxen på en bondgård i Östervåla, ett litet samhälle 5 mil norr om Uppsala. Fåglar fanns omkring mej som en del av min vardag. Minns när tranorna kom på våren och stannade till på åkrarna. Foto- och naturintresset har funnits med lite av och till genom åren.

Flyttade till Örebro där jag började på förskollärarseminariet och arbetat i försko-

Innehållet i detta nummer

Redaktionen

Traditionsenligt presenteras förra årets fågelrapport i detta nummer. Den tenderar till att bli lite längre varje år (1 sida mer i år) trots att den mesta av fenologin redovisas i separata artiklar. I detta nummer kommer därför OBS- at i Närke finnas i en förkortad variant med begränsat antal berörda arter.

Samtliga bilder med ett undantag i detta nummer har tagits av Håkan Svensson och Birgitta Dawidsson under namnet **Birdnerds**. På sin hemsida <http://www.birdnerds.se> beskriver de sig så här:

Allt började med gråtrut den 19/5 2012 i Branteviks hamn. Ett foto och det var klippt - så blev vi "Birdnerds". Vi har alltid gillat att fotografera men då har inte fåglarna varit i fokus, det var mer en slump som blev ett måste. Att vara ute med kameran oavsett årstid och väder, och att få uppleva olika miljöer tar upp all vår lediga tid.

Vi önskar våra läsare en trevlig sommar.

Nya NOF-medlemmar

Sedan förra numret av FiN har till och med maj nedanstående medlemmar registrerats. Välkomna till föreningen!

Börje Eriksson, Nedergårda, Glanshammar
Hamish Ralston, Erik Rosenbergs v. Örebro
Barbro Sahlin, Hjalmar Bergmans v. Örebro
Lena Wall, Kärnv. Glanshammar
Börje Broström, Tord Skytteg. Trollhättan
Christer Tegebro, Gustavsg. Örebro

lan sen dess. Mitt stora fågelintresse startade 2008 då jag gick en fågelkurs för lärare som NOF anordnade.

Oset har blivit min favoritplats för fågelskådning och det händer ibland att jag åker hem till Uppland och skådar.

Ser med spänning fram emot att arbeta i redaktionsgruppen. 🐦

Fågelrapport för Närke 2014

Rrk Närke

Den regionala rapportkommittén (Rrk) i Närke har under 2014 bestått av följande personer: Magnus Friberg (Knölsvan – fasan), Johan Åhlén (Smålom – tofsvipa), Andreas Sandberg (Kustsnäppa – alkekung), Ove Pettersson (Tamduva – dubbeltrast) och Ola Erlandsson (Gräshoppssångare – sävsparv).

Ännu ett år att lägga till handlingarna! Denna årsrapport sammanfattar ett år som på olika sätt går till historien. Bland annat för att det var ett år då drygt 250 olika fågelarter noterades i landskapet vilket inte hör till vanligheterna. För första året någonsin passerade antalet rapporter som lades in i rapportsystemet Svalan 100000 och vi landade på drygt 107000 när året var slut. När detta skrivs i början av maj månad har Svalan gått i graven och den nya Artportalen har tagit över med allt vad det innebär av belastningsproblem och saknade listor, nya rutiner för både inrapportering och sökning av observationer m.m. När allt har lagt sig och vi har vant oss vid allt det ”nya” kommer det säkerligen att bli ett oerhört bra verktyg för alla inblandade.

En summering i text och i systematisk ordning av de mer sällsynta gästerna i landskapet under året ser ut som följer (siffror inom parentes anger vilket/vilka fynd i ordningen det var i landskapet): Rödhalsad gås (2), amerikansk kricka, svartnäbbad islom (8+9), vitnäbbad islom (5), silkeshäger (4), svart stork, stäpphök x blå kärrhök (1), aftonfalk, jungfrutrana (3), prärielöpare (2), dammsnäppa, bredstjärtad labb, vitvingad tärna, tordmule (2), turturduva, orientseglare (2), citronärla (7+8), höksångare, lundsångare, brandkronad kungsfågel (3) och sommargylling. Inga helt nya arter för landskapet noterades med andra ord under året men ett väldokumenterat förstafynd av en ovanlig hybrid.

Lycka till i fält och framför datorn under året!

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

Normal fyndbild på våren medan antalet höstfynd har en ökande trend i landskapet. Nedan presenteras maxantalet i Tysslingen under våren och samtliga övriga observationer.

Vår: Max 4 ex Tysslingen 2.3-12.4 (Lennart Eriksson, Helny Olsson m.fl.). 2 ad Viby 3.3 (Mårten Gustavsson). 2 ex Hammarmaden, Kvismaren, 4-5.3 (Kent Larsson, Per Karlsson Linderum m.fl.). 2 ad Hardemo 5-6.3 (Rolf Hagström, Pierre Blanksvärd). 1 ex Lövholmen, Kvismaren, 10.3 (Magnus Friberg). 2 ad str O Trangärdet, Villingsbergs skjutfält, 13.3 (Kjell Johansson, Jonas Gustafsson). 2 ex Öjamossen, Hackvad, 29.3 (Hans Waern). 1 ex Geråsen, Viby, 27.4-14.5 (Pierre Blanksvärd, Ingvar Gustavsson m.fl.). **Höst:** 3 ad Vretstorp - Vibysjön 20-28.10 (Mårten Gustavsson, Tage Carlsson m.fl.). 2 ad Västra dammen, Boglundsängen, 28-29.10 (Kjell Johansson, Stefan Risberg m.fl.). 1 ad str V Lappe småbåtshamn, Lappe, 29.10 (Johan Åhlén). 1 ad str SV Ormesta holme, Oset, 30.10 (Lennart Eriksson, Sune Johansson m.fl.). 2 ad str SV Palsbodagatan 13, Örebro, 3.11 (Johan Åhlén). 2 ex Goltorp, Vretstorp, 7.11 (Tage Carlsson). 2 ad str SV Rosenbergssugan, Oset, 19.11 (Lennart Eriksson).

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Likt förra året blev det en blygsam toppnotering för sångsvanarna i Tysslingen. Som mest räknas

des endast 2866 ex den 27 mars. Förra året berodde det låga antalet på den extremt långa vintern som gjorde att svanarna snabbt drog förbi. I år var situationen den rakt motsatta. Det blev vår redan i februari och svanrasten blev extremt utdragen, vilket kan ses på antalet dagar med observationer på över 1000 ex som presenteras nedan: **Vårens högsta noteringar från Tysslingen:** 1002 ex 25.2, 1166 ex 28.2, 1499 ex 1.3, 1111 ex 3.3, 1262 ex 4.3, 1280 ex 5.3, 1032 ex 5.3, 1698 ex 6.3, 2438 ex 7.3, 2336 ex 7.3, 1646 ex 8.3, 2708 ex 9.3, 2334 ex 10.3, 2366 ex 11.3, 2311 ex 12.3, 1016 ex 13.3, 1016 ex 13.3, 1316 ex 14.3, 1799 ex 15.3, 1746 ex 16.3, 1841 ex 17.3, 1754 ex 18.3, 1164 ex 19.3, 1084 ex 20.3, 1691 ex 21.3, 1910 ex 22.3, 2074 ex 23.3, 2277 ex 24.3, 2619 ex 25.3, 2866 ex 27.3, 2579 ex 28.3, 1421 ex 29.3, 1347 ex 30.3 och 1535 ex 31.3 (Kent Halttunen, Helny Olsson m.fl.). **Häckningar:** Säkra häckningar finns rapporterade från 27 lokaler. Betydligt fler par än i fjol men mörkertalet torde ännu vara ganska stort.

Sädgås *Anser fabalis*

En rekordtidig topp på vårrasten i Kvismaren till följd av en mycket varm avslutning på februari. Och för andra hösten i rad visar arten en klart vikande trend i landskapet. Kanske är artens glansdagar i Kvismaren över?

Vår: 6450 ex Kvismaren 25.2 (Magnus Friberg). **Höst:** 11100 ex Kvismaren 6.10 (Ola Strand).

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*

En klar ökning av antalet rapporter. Bland annat två flockar på närmare 200 ex. Börjar rasen bli vanligare i landskapet eller har vi bara lärt oss hur de ser ut till slut?

Vår: 1 2K Reningsdammen, Vretstorp 25.2 (Pierre Blanksvärd, Mårten Gustavsson m.fl.). 7 ex Kvismaren 10.3 (Magnus Friberg). 2 ex Reningsdammen, Vretstorp, 11.3 (Kent Larsson, Tage Carlsson). 1 ex Nynäs högmarker, Kvismaren, 16.3 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 30 ex Löténplattformen, Kvismaren, 31.3 (Ulf Lindell, Börje Broström). 2 ex Geråsen, Viby, 6.4 (Mårten Gustavsson). 1 ex Ormkärssplattformen, Kvismaren, 6.4 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 1 ad Rysjön, Kvismaren, 16.4 (Magnus Friberg). 48 ex Tysslingen, Södra, Tysslingen, 17.4 (Lennart Eriksson). 1 ex Fornskinnsåkrarna, Kvismaren, 20.4 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 61 ex Frånabotten, Kvismaren, 21.4 (Magnus Friberg, Åke Pettersson m.fl.). 22 ex Frånabotten, Kvismaren, 23.4 (Magnus Friberg). 3 ex Öbyåker, Kvismaren, 1.5 (Magnus Friberg). **Höst:** 3 ex Reningsdammen, Vretstorp, 12.9 (Mårten Gustavsson). 190 ex Rysjön, Kvismaren, 26.9 (Åke Pettersson). 1 ex Hammarmaden, Kvismaren, 29.9 (Per Wedholm, Kjell Johansson). 1 ex Vibysjön 29.9 (Mårten Gustavsson). 5 ex Bärsta åkrar, Kvismaren, 11.10 (Karin Bergh, Nils Hultman m.fl.). 6 ex Fornskinnsåkrarna, Kvismaren, 13.10 (Kurt Östberg). 1 ex str SV Nytorpsfalten, Karlslund, 14.10 (Ola Erlandsson). 2 ex Reningsdammen, Vretstorp, 15.10 (Mårten Gustavsson). 185 ex Kvismaren 17.10 (Börje Broström). 1 ex Kvismaren, 18.10 (Carl-Oscar Lind m.fl.). 4 ex Rysjön, Kvismaren, 26.10 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 31 ex Öns åkrar, Kvismaren, 26.10 (Magnus Friberg). 46 ex Bärsta åkrar, Kvismaren, 2.11 (Magnus Friberg). 5 ex Bärsta åkrar, Kvismaren, 15.11 (Albin Lundkvist, Kjell Johansson).

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Närke är fortsatt Sveriges bästa landskap för att se spetsbergsgäss! Trenden att fler och fler spetsbergare valde att rasta i Tysslingen istället för i Kvismaren som kunde skönjas föregående år fortsatte även detta år och Tysslingen kan nu titulera sig som Sveriges största rastlokal för arten.

Vår: 224 ex Södra Tysslingen 9.3 (Lennart Eriksson). 520 ex Kvismaren 11.3 (Ola Strand). **Höst:** 880 ex Södra Tysslingen 18.10 (Ove Pettersson, Tord Sundström). 200 ex Fornskinnsåkrarna, Kvismaren, 28.10 (Kent Larsson).

Bläsgås *Anser albifrons*

Klart vanligare på våren än på hösten på Närke-slätten. Tysslingen är fortsatt landskapets bästa rastplats för arten.

Vår: 139 ex Kvismaren 25.2 (Magnus Friberg). 238 ex Gymninge, Tysslingen 3.4 (Joakim Johansson). **Höst:** 15 ex Väla-kärret, Vibysjön, 2.12 (Pierre Blanksvärd).

Fjällgås *Anser erythropus*

Två fynd gjordes i Kvismarområdet under våren,

men på grund av utebliven dokumentation av fynden har dessa underkänts. Likt förra året dök det även i år upp en flock med färgmärkta projektfåglar i Kvismaren under hösten. Senare under hösten anslöt även en omärkt fågel till flocken.

Noterbart: 4 ex Kvismaren 23.9-5.10 (Kjell Johansson, Pierre Blanksvärd m.fl.). På den sista observationsdagen den 5.10 hade en omärkt fågel anslutit till flocken (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). En ensam adult fågel sågs därefter vid ett par tillfällen vid Löténplattformen, Kvismaren, 13-14.10 (Per Wedholm).

Stripgås *Anser indicus*

Endast ett fynd i år av denna ospontana men vackra gås.

1 fynd: 1 ex Hammarmaden, Kvismaren, 24.5 (Anders Jacobsen, Pelle Barkengren m.fl.).

Prutgås *Branta bernicla*

Få sträckobservationer detta år men lite fler rastande individer än vad vi vant oss vid under 2000-talet.

Vår: 1 ex Almbyängen, Oset, 11-19.4 (Joakim Johansson, Anders Barkengren m.fl.). **Höst:** 50 ex str SO Näsudden, Dimbobaden, 12.10 (Per Wedholm, Kjell Johansson). 1 ex Fornskinnsåkrarna, Kvismaren, 13.10 (Magnus Friberg m.fl.). 1 ad Södra tornet, Tysslingen, 18-28.10 (Patrik Strömberg, Kjell Johansson m.fl.). 1 ex Rysjön, Kvismaren, 21.10 (Stig Ehrlén). 1 ex Strandpromenaden, Rynningeviken, 6.11 (Anita Ahlberg m.fl.). 1 ad Kvismaren 15-16.11 (Birgitta Dawidsson, Kent Larsson m.fl.).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Arten är återigen tillbaka som häckfågel i norra Vättern, i övrigt är läget likt föregående år. Den enda gåsarten som inte backar antalsmässigt i Kvismaren denna höst!

Häckningar: 1 häckning, bo, ägg/ungar Valen, Södra udden, Hjälmaren, Nrk 1.6-31.7 (Ronnie Lindqvist, Ulf Eriksson). 5 häckningar (22 ungar) bo, ägg/ungar Oset 13.5-21.7 (Lennart Eriksson, Kalle Källebrink m.fl.). 11 häckningar (37 ungar) bo, ägg/ungar Hargeviken, Harge, 15.5-10.10 (Kjell Johansson, Nils-Erik Ström m.fl.). 1 häckning (11 ungar) bo, ägg/ungar Gamla hammarsundsbron, Hammar, 6.6 (Åke Lorin, Billy Lindblom). Höst: 1450 ex Kvismaren 6.10 (Ola Strand)

Rödalsad gås *Branta ruficollis*

För andra gången någonsin behagade denna mycket vackra gåsart gästspela i Närke. Fågeln upptäcktes mitt på dagen i Rysjön den 13 oktober och sågs i närområdet av upptäcktsplatsen resterande del av dagen. Även morgonen därpå hittades den vid Västra rakan men redan vid klockan nio på morgonen sågs den dra söderut tillsammans med några vitkindade gäss och sågs inte mer därefter. Senast arten observerades var den 24 mars 1998, även det i Kvismaren.

1 fynd: 1 ad Kvismaren 13-14.10

(*Anders Zetterman, Marianne Johansson m.fl.).

Gravand *Tadorna tadorna*

Arten har en klart positiv trend i landskapet och det känns som om en första häckning kommer allt närmare.

Vår: 2 i par Ormestaängarna, Oset, 23-30.3 (Johan Oscarsson, Kenth Elofsson m.fl.). 1 hane Näsbyängen, Oset, 31.3-14.4 (Hans Odelholm, Johan Åhlén m.fl.). 1 ex Nyängen, Kvismaren, 4-5.4 (Kjell Sahlberg, Anita Melin m.fl.). 1 hona Vårbo, Skagern Nrk, 16.4 (Sören Hedberg). 1 ex Hammarmaden, Kvismaren, 16.4 (Ingrid Stenström). 2 ex Klåvudden, Harge, 26-27.4 (Stellan Amzoll, Benny Fredriksson m.fl.). 4 ex (2+2) Vårbo, Skagern Nrk, 27.4 (Sören Hedberg). 1 hona Tvärvägen, Oset, 27.4 (Johan Åhlén). 2 ex Klåvudden, Harge, 29.4 (Kent Larsson, Peter Gustafson). 1 ex Stentornet, Rynningeviken, 29.4 (Jens Sandgren). 1 ex Löten, Kvismaren, 30.4 (Anders Karlsson). 1 hane Hammarmaden, Kvismaren, 3.5 (Magnus Persson, Per Karlsson Linderum m.fl.). 1 ex Rynningeviken 6.5 (Lennart Eriksson). 1 ex Stora Röknen, Vättern Nrk, 17.5 (Leif Sildén). 1 ex Kvismaren 18-20.5 (Per Karlsson Linderum, Åke Pettersson). **Höst:** 1 ex Ormestaängarna, Oset 23.8 (Kenth Elofsson, Oscar Axelsson). 1 K Hjälmarén Nrk, 29.8 (Ola Strand).

Mandarinand *Aix galericulata*

Efter några års frånvaro har vi återigen fått besök av denna vackra parkfågel. En hane sågs i Tysslingen den 11 april. Tre dagar senare sågs en hane i Stadsparken i Örebro och ytterligare tre dagar senare låg det en hane i Kumla sjöpark. Alla tre fynden bedöms röra sig om en och samma individ. Ytterligare ett fynd gjordes i Odensbacken under hösten.

Vår: 1 hane Tysslingen - Örebro - Kumla, 11-22.4 (Inger-Marie Carlsen, Robert Carlsen m.fl.). **Höst:** 1 hane Odensbacken 9.9 (Ove Åkesson).

Snatterand *Anas strepera*

Säkra häckningar finns rapporterade från sex lokaler men som vanligt när det gäller våra simänder är rapporteringen undermålig och mörkertalet stort. I Kvismaren visade våtmarksinventeringen att 53 par häckade i området. Uppskattningsvis häckar uppåt 150 par totalt i landskapet. Högsta höstsiffrorna redovisas här.

Höst: 390 ex Boglundsängen 4.10 (Bengt Jalsborn, Ulf Jorner) och 390 ex Strandpromenaden, Rynningeviken. 10.10 (Hans Norelius).

Amerikansk kricka *Anas carolinensis*

Denna numera i stort sett årliga gäst i landskapet ob-

Mandarinand, hane

serverades i år under 11 dagar i april vid Vibysjön.

1 fynd: 1 ex Välakärret, Vibysjön, 9-20.4 (*Kent Larsson, Tage Carlsson m.fl.).

Stjärtand *Anas acuta*

Inga häckningsindicer i landskapet detta år. Högsta vår och höstsiffror redovisas.

Vår: 30 i par Hammarmaden, Kvismaren, 18.4 (Daniel Andersson). **Höst:** 62 ex Hjälmarén Nrk 29.8 (Ola Strand).

Årta *Anas querquedula*

Inga säkra häckningar finns rapporterade på Svalan i år. Från våtmarksinventeringarna i Kvismaren vet vi dock att 2 par häckade där. Landskapets totala bestånd uppskattas till 10-15 par.

Skedand *Anas clypeata*

Fem lyckade häckningar finns rapporterade i år. Våtmarksinventeringen i Kvismaren visade att 10 par häckade där. Landskapets totala bestånd uppskattas till 20-30 par.

1 häckningar: (3 ungar) bo, ägg/ungar Södra Näsbyängen, Oset, 30.6 (Johan Åhlén). 1 häckning (3 ungar) bo, ägg/ungar Löten, Kvismaren, 8.7 (Pierre Blanksvärd). 1 häckning (8 ungar) bo, ägg/ungar Södra Näsbyängen, Oset, 13-17.7 (Johan Åhlén, Peter Gustafson). 1 häckning (8 ungar) bo, ägg/ungar Ormestaängarna, Oset, 13.7-12.8 (Albin Lundkvist, Kjell Johansson, Pierre Blanksvärd). 1 häckning (7 ungar) bo, ägg/ungar Almbyängen, Oset, 1-5.8 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson m.fl.). **Vår:** 30 ex Hammarmaden, Kvismaren, 26.4 (Leif Carlsson). **Höst:** 75 ex Kvismaren 6.9 (Bo Holst).

Brunand *Aythya ferina*

Brunanden går fortsatt kräftgång i landskapet. I år finns det fyra häckningar rapporterade och landskapets totala bestånd uppskattas vara under 10 par.

Häckningar: 1 häckning bo, ägg/ungar Frösshammarsviken

Nrk, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 häckning bo, ägg/ungar Atlasruta 10F5i (Lunger) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 häckning bo, ägg/ungar Atlasruta 10F4j (Rävsvik) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 häckning (4 ungar) bo, ägg/ungar Oset 28.5-9.7 (Börje Broström, m.fl.).

Bergand *Aythya marila*

Fortsatt klen förekomst på vårarna även om antalet fynd i norra Vättern ökar en hel del från ifjol.

Arten rastar dock fortsatt regelbundet i våra slätt-sjöar under hösten.

Vår: 5 ex Klåvudden, Harge, 26.4 (Benny Fredriksson). 2 ex Klåvudden, Harge, 27.4 (Per Karlsson Linderum, Kent Halttunen m.fl.). 8 ex (3+5) Klåvudden, Harge, 9.5 (Peter Gustafson). 5 ex (3+2) Klåvudden, Harge, 15.5 (Håkan Carlestam, Stickan Hallemark). 1 hona Klåvudden, Harge 17.5 (Ove Petersson, Lars Karlsson). **Höst:** 1 hona Ormesta holme, Oset, 17.10 (Lennart Eriksson). 1 hane Almbyängen, Oset, 21-28.10 (Bo Ståhl, Nils Eriksson m.fl.). 1 hane Löttenplattformen, Kvismaren, 22.10 (Rune Eriksson, Gunnar Nilsson m.fl.). 10 honf Hjälmarviken, Oset, 23.10 (Lennart Eriksson, Stickan Hallemark). 2 honf Sticksjö 23.10 (Tommy Sundqvist). 2 ex Västra dammen, Boglundsängen, 28.10-2.11 (Hasse Andersson, Jan Hägg, m.fl.). 9 honf Svartåns mynning, Oset, 28.10 (Lennart Eriksson, Stickan Hallemark). 1 hona Svartåns mynning, Oset, 8.11 (Lennart Eriksson). 4 honf Rysjön, Kvismaren, 15.11 (Per Karlsson Linderum). 1 hona Vinön 19.11 (Jan Gunnarsson). 2 ex Svartåns mynning, Oset, 11-24.12 (Bo Ståhl, Johan Åhlén, m.fl.). 4 ex Sottern 21.12 (Stig Enetjärn).

Ejder *Somateria mollissima*

Ett ganska bra år för arten i landskapet. Som vanligt är de flesta observationerna gjorda i norra Vättern under våren. Ett höstfynd gjordes i Hjälmarviken, vilket är det första sedan 2008.

Vår: 3 ex str N Nydalen, Harge, 13.4 (Björn Ander, Anders Carlberg m.fl.). 4 ex (1+3) Klåvudden, Harge 21.4 (Nils-Erik Ström). 1 hona str O Blåklintstigen 2, Örebro, 26.4 (Lennart Eriksson). 1 hane str NO Klåvudden, Harge, 27.4 (Tord Larsson, Kent Halttunen m.fl.). 18 ex (14+4) Klåvudden, Harge, 29.4 (Peter Gustafson, Kent Larsson). 6 ex (5+1) Klåvudden, Harge, 9.5 (Peter Gustafson). 2 i par Vinön 13.5 (Håkan Ellehammer). 1 hane Klåvudden, Harge, 15.5 (Stickan Hallemark, Håkan Carlestam). **Höst:** 2 honf Hjälmarviken, Nrk 12.9 (Ola Strand).

Alfågel *Clangula hyemalis*

Arten fick i år ett rejält uppsving från de senaste årens mycket magra uppträdande. Vid hela nio olika dagar observerades arten i norra Vättern vilket är det högsta antalet observationsdagar vi haft under 2000-talet.

Vår: 2 ex Klåvudden, Harge, 14.4 (Kent Larsson). 2 i par Klåvudden, Harge, 18.4 (Magnus Friberg, Kjell Johansson m.fl.). 3 ex Klåvudden, Harge, 26.4 (Benny Fredriksson). 4 ex (2+2) Klåvudden, Harge, 29.4 (Peter Gustafson, Kent Larsson). 2 i par Klåvudden, Harge, 2.5 (Johan Södercrantz, Per Lif m.fl.). 7 ex (3+4) Klåvudden, Harge 4.5 (Andreas Sandberg). 9 ex Klåvudden, Harge 10.5 (Andreas Sandberg, Kent Larsson m.fl.). 1 hona Klåvudden, Harge, 11.5 (Joakim Johansson). 1 hane Stora Röknen, Vättern Nrk, 18.5 (Leif Sildén). **Höst:** 1 1K Boglundsängen 25.10-13.11 (Birgitta Dawidsson, Håkan Svensson m.fl.). 4 ex Klåvudden, Harge, 30.10 (Kent Larsson). 1 ex Lappe småbåtshamn, Lappe 1.11 (Anders Jacobsson). 4 ad hane Svartåns mynning, Oset, 8.11 (Lennart Eriksson, Sune Johansson m.fl.). 2 ex Färjeläget, Hampetorp, 8.11 (Sune Johansson, Berit Söderberg m.fl.). 2 ex Klåvudden, Harge 23.11 (Pierre Blanksvärd).

Sjöorre *Melanitta nigra*

Under vårsträcket i norra Vättern sågs hela 1751 individer fördelat på 24 observationsdagar, vilket ligger en bra bit över genomsnittet under 2000-talet som ligger på drygt 1000 individer. Högsta antal samt vår och sommarobsar presenteras här.

Vår: 650 ex Klåvudden, Harge, 9.5 (Peter Gustafson). **Sommar:** 2 ex Storhjälmaren 15.7 (Ulf Eriksson). 2 ad i par Långsätter 18.7 (Jan Korslid, Britt-Louise Korslid). 6 ex Näsudden, Dimbobaden, 19.7 (Anders Jacobsson, Ronny Nilsson). 6 ex Svartåns mynning, Oset, 24.7 (Lennart Eriksson). 2 ex Storhjälmaren 7.8 (Ulf Eriksson). 3 ex Storhjälmaren 13.8 (Ulf Eriksson). 15 ex str S Gäddviken, Väringen, Nrk 21.8 (Jan-Olov Ragnarsson). **Höst:** 8 ex Hjälmarviken Nrk 13.9 (Ola Strand). 15 ex Fågeludden, Oset, 15-16.9 (Lennart Eriksson, Kenth Elofsson m.fl.). 45 ex Valen, Hjälmarviken, Nrk 17.9 (Ulf Eriksson). 14 ex str Stora Röknen, Vättern Nrk, 18.9 (Leif Sildén). 45 ex str Stora Röknen, Vättern Nrk, 19.9 (Leif Sildén). 11 ex str Dimbobaden 23.9 (Leif Sildén). 5 ex Nydalen, Harge, 23.9 (Leif Sildén). 15 ex sträckförsök Ormesta holme, Oset, 24.9 (Lennart Eriksson).

Brunand hona med juvenil unge

1 ex Vibysjön 4.10 (Tage Carlsson, Pierre Blanksvärd m.fl.). 7 ex Fågeludden, Oset, 10.10 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 13 ex str Dimbobaden 16.10 (Leif Sildén). 8 ex Klåvudden, Harge, 1.11 (Nils-Erik Ström). 5 hona Vibysjön 1.11 (Pierre Blanksvärd). 1 honf Ormesta holme, Oset, 2.11 (Bernt Bergström, Thord Eriksson m.fl.). 6 ex Stora Axsjön, Villingsbergs skjutfält, 2.11 (Patrik Strömberg, Stefan Risberg m.fl.). 2 honf Vibysjön 13.11 (Pierre Blanksvärd). 23 honf Fågeltornet, Vibysjön, 14.11 (KG Andersson, Pierre Blanksvärd m.fl.). 2 ex Ässön 16.11 (Leif Sildén). 2 ex Näsudden, Dimbobaden, 22.11-20.12 (Per Karlsson Linderum, Ronny Nilsson m.fl.). 3 ex Gäddviken, Värningen, Nrk 22.11 (Jan-Olov Ragnarsson). 4 ex Tysslingen, Norra, Tysslingen, 23.11 (Kent Halttunen). 7 ex Näsudden, Dimbobaden, 6.12 (Anders Jacobsson).

Svärta *Melanitta fusca*

Under vårsträcket i norra Vättern observerades 636 ex totalt vilket är en rejäl uppräckning från de senaste åren men en ganska normal nivå sett över hela 2000-talet. Högsta vårsiffrorna och samtliga höstfynd redovisas här.

Vår: 75 ex Klåvudden, Harge, 27.4 (Tord Larsson, Kent Halttunen m.fl.). 58 ex Klåvudden, Harge, 9.5 (Peter Gustafson). **Höst:** 3 ex Hjälmarens Nrk 13.9 (Ola Strand). 8 ex str Stora Röknen, Vättern Nrk, 18.9 (Leif Sildén). 12 ex Stora Röknen, Vättern Nrk, 19.9 (Leif Sildén). 1 ex str Dimbobaden 23.9 (Leif Sildén). 1 ex Nydalen, Harge, 23.9 (Leif Sildén). 12 ex str V Långa bron, Oset, 28.9 (Ulf Jorner). 3 hane Näsudden, Dimbobaden, 4.10 (Anders Jacobsson). 6 ex str Dimbobaden 16.10 (Leif Sildén). 7 ad hane str V Svartåns mynning, Oset, 18.10 (Ola Erlandsson, Håkan Carlestam m.fl.). 1 hane Klåvudden, Harge, 18.10 (Pierre Blanksvärd). 7 ex str V Näsudden, Dimbobaden, 18.10 (Anders Jacobsson). 1 1K honf Svartåns mynning, Oset, 8.11 (Lennart Eriksson, Lennart Söderkvist). 2 hane Näsudden, Dimbobaden, 10.11 (Pierre Blanksvärd). 1 ad hane Oset - Rynningeviken 19-22.11 (Lennart Eriksson, Bernt Bergström m.fl.). 2 1K Oset - Rynningeviken 19.11-12.12 (Bernt Bergström, Nils Eriksson m.fl.). 1 honf Hampetorp 19.11 (Jan Gunnarsson). 1 honf Klåvudden, Harge, 22.11 (Nils-Erik Ström).

Salskrake *Mergus albellus*

Arten är observerad under samtliga månader utom juni. Fynd på över 100 ex och sommarfynd presenteras här.

Sommar: 1 ex rast Reningsdammen, Fjugesta, 14-17.7 (Kent Halttunen, Pierre Blanksvärd). **Större antal:** 170 honf Yxviken, Segersjö, 17.10 (Gunnar Nilsson). 103 honf Segersjö 18.10 (Anders Jacobsson). 200 honf Ässöbron 19.10 (Sune Johansson). 201 honf Segersjö 25.10 (Anders Jacobsson). 282 ex Ässön 26.10 (Leif Sildén). 200 ex Skävesund, Glanshammar, 12.11 (Tommy Sundqvist). 430 ex Ässön 16.11 (Leif Sildén). 240 ex Ässön 11.12 (Kent Halttunen). 200 ex Ässön 13.12 (Stefan Risberg). 100 ex Ässöbron 14.12 (Johan Ahlén).

Järpe *Tetrastes bonasia*

Totalt 52 fynd gjordes av sammanlagt 84 ex, vilket är det högsta rapporterade antalet någonsin! Dessutom har antalet rapporter om lyckade häckningar

slagit rekord med god marginal detta år. Bra jobbat alla atlasinventerare!

Häckningar: 1 häckning bo, ägg/ungar Frösshammarsviken Nrk 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 häckning bo, ägg/ungar Atlasruta 10F5j (Nannberga) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 häckning (5 ungar) bo, ägg/ungar Karsbo, Ölen Nrk, 24.6 (Mårten Persson). 1 häckning (1 ungar) bo, ägg/ungar Lövhaget, Villingsbergs skjutfält, 3.7 (Stefan Risberg). 1 häckning (1 ungar) bo, ägg/ungar Tolstorp, Villingsbergs skjutfält, 3.7 (Stefan Risberg). 1 häckning (3 ungar) bo, ägg/ungar Bäckände, Villingsbergs skjutfält, 2.8 (Magnus Friberg). 1 häckning (6 ungar) bo, ägg/ungar Skärmartorp, Hidinge 4.8 (genom Narkes rapportkommitté).

Tjäder *Tetrao urogallus*

Även när det gäller denna art kan vi tydligt se att atlasinventeringen gett resultat. Det finns ovanligt gott om rapporter om häckningar.

Häckningar: 1 häckning (5 ungar) bo, ägg/ungar Atlasruta 09F5f (Stora Emma) 29.5 (Tord Larsson). 1 häckning bo, ägg/ungar Atlasruta 09F5f (Stora Emma) 31.5-31.7 (Ronnie Lindqvist). 1 häckning bo, ägg/ungar Atlasruta 10F5j (Nannberga) 1.6-31.7 (Ronnie Lindqvist). 1 häckning bo, ägg/ungar Guntjugan, Villingsbergs skjutfält, 2.6 (Kjell Johansson). 1 häckning bo, ägg/ungar St Axsjön, Atlasruta 09F7b (Lerbäck) 15.6 (Björn Nordzell). 1 häckning (2 ungar) bo, ägg/ungar Holmsjön, Villingsberg, 6.7 (Ronnie Lindqvist). 1 hona bo, ägg/ungar Atlasruta 09E3i (Olshammar) 12.7 (Nils-Erik Ström). 1 häckning (1 ungar) bo, ägg/ungar Älgberget, Villingsbergs skjutfält, 13.8 (Pierre Blanksvärd, Stefan Risberg).

Rapphöna *Perdix perdix*

Även när det gäller denna hönsfågel är det ovanligt gott om häckningsrapporter. Kanske gynnade den milda vintern häckningsframgången?

Häckningar: 1 häckning bo, ägg/ungar Valen Södra udden, Hjälmarens Nrk 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 häckning bo, ägg/ungar Atlasruta 10F4j (Rävsvik) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 häckning bo, ägg/ungar Högby södra, Stora Mellösa, 15.6 (Jan Gunnarsson). 1 häckning bo, ägg/ungar Norra Folkavi 21.6 (Kent Halttunen).

Vaktel *Coturnix coturnix*

Hela 63 spelande hannar, vilket är det näst högsta antalet någonsin i landskapet har hörts fördelade på 39 lokaler. Flest individer finner vi föga förvånande runt Kvismaren och Tysslingen.

Noterbart: 1 hona locklåte Husön, Kvismaren, 18.7 (Magnus Persson).

Smålom *Gavia stellata*

Precis som under föregående år har arten noterats på drygt tio olika platser under häckningstid varav merparten i de västra delarna av landskapet. Lyckade häckningar kunde senare konstateras på två av dessa. En försiktig ökning av antalet rapporter om arten kan ses för varje år som går och stora bidragsgivare

till detta är atlasinventerarna. Sakerligen finns häckningar att hitta även på andra platser i landskapet, så fortsatt inventera! Vinterfynd av arten hör inte till vanligheterna i Närke men detta år gjordes fynd både i februari och i december vilka ses nedan.

Vinter: 1 2K Klåvudden, Harge 11.2 (Kent Larsson). 5 ex Dimbobaden – Lappe, 13.12 (Anders Jacobsson, Magnus Friberg m.fl.).

Storlom *Gavia arctica*

Blott den andra noteringen om fler än 50 ex under 2000-talet gjordes under året och redovisas nedan. Även ett vinterfynd från norra Vättern bör nämnas.

Vinter: 3 ex Atlasruta 09E3i (Olshammar) 27.12 (Nils-Erik Ström). **Större antal:** 55 ex Stora Röknen, Vättern Nrke, 19.9 (Leif Sildén).

Svarträbbad islom *Gavia immer*

Ett fynd på våren och ett på hösten av denna art vilket gör att vi nu har nio fynd totalt av arten i landskapet. Observationerna vid Hampetorp och Dimbobaden i oktober och vid Oset och Rynningeviken i november anses röra samma fågel.

2 fynd: 1 ad Klåvudden, Harge 15.5 (*Stickan Hallemark, *Håkan Carlestam). 1 ad Hampetorp - Dimbobaden 8.11 (*Pierre Blanksvärd, Per Karlsson Linderum m.fl.). 1 ad str V Oset – Rynningeviken, 2.12 (*Lennart Eriksson, Kenth Elofsson).

Viträbbad islom *Gavia adamsii*

Landskapets femte fynd av arten gjordes i helt rätt miljö vid norra Vättern i slutet av oktober. En yngre individ som hade sällskap med två storlommor och sedermera drog söderut.

1 fynd: 1 ex Klåvudden, Harge, 30.10 (Kent Larsson).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Under häckningstid noterad på ett tiotal lokaler vilket är fler än normalt och mycket glädjande! Lyckade häckningar noterades på fyra av dessa lokaler. I början av 2000-talet noterade vi dock dubbelt så många lyckade häckningar och med alla fina våtmarksområden och anlagda dammar vi har borde det finnas flera! I vanlig ordning vinterfynd både i början och i slutet av året.

Vinter: 2 ex Reningsverksdammen, Kumla, 1.1-25.2 (Hans Waern, Per Karlsson Linderum m.fl.). 2 ex Reningsverket, Hallsberg, 14.1-14.2 (Billy Lindblom, Pierre Blanksvärd m.fl.). 2 ex Reningsverksdammen, Kumla, 1-26.12 (Pierre Blanksvärd, Joakim Johansson m.fl.). 1 ex Svartåns mynning, Oset, 19-27.12 (Hans Norelius, Johan Åhlén m.fl.).

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Under året har 22 häckande par rapporterats in vilket är helt normalt. Något fler i Kvismaren och några färre på de andra lokaler där arten normalt sett häckar. Fördelningen är enligt följande: Kvismaren 17 par, Rynningeviken 3 par, Oset 1 par, Segersjö 2 par och Boglundsängen 1 par. Lyckade häckningar noterade på ett flertal av dessa lokaler vilket är glädjande! Förvånansvärt nog noteras arten väldigt få gånger under året utanför dessa lokaler och alla dessa rapporter redovisas därför här. Kanske har vi någon potentiell blivande häckningslokal bland dessa?

Noterbart: 1 ex Klåvudden, Harge, 18.4 (Magnus Friberg, Pierre Blanksvärd m.fl.). 4 ex Klåvudden, Harge, 26.4 (Benny Fredriksson). 1 ex lämpl biotop Atlasruta 10F4j (Rävsvik) 1.5-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Frösshammarsviken Nr 1.5-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex spel/sång Åkerbymaden, Tysslingen, 9.5 (Erik Törnvall). 1 ex Klåvudden, Harge, 15.5 (Stickan Hallemark, Håkan Carlestam). 1 ex Mellanlängen, Längen-området, 6.6 (Åke Pettersson).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

Svarthakedoppingens ökning i landskapet gör att det numera börjar bli svårt att uppskatta antalet häckande par vilket ju i och för sig är ett angelämt problem! I synnerhet i Oset, Rynningeviken inklusive Vattenparken och Kvismaren är rapporterna så pass olika att riktade inventeringar vore önskvärda. En summering och uppskattning av det totala antalet landar under 2014 på hela 70 par vilket är ett oerhört bra resultat efter de tre närmast föregående årens cirka 40 par. Lägg gärna lite extra energi på denna art under kommande säsong så kanske vi kan få en uppfattning om huruvida det i själva verket är så pass många. Vinterfynd gjordes både i början och i slutet av året vilket vi inte är vana vid.

Vinter: 1 ex Lappe småbåtshamn, Lappe, 6.1 (Kent Halttunen, Jan Tranderyd m.fl.). 1 ex Näsudden, Dimbobaden, 2-14.12 (Pierre Blanksvärd, Ronny Nilsson). 2 ex Svartåns mynning, Oset, 7-13.12 (Jan Tranderyd, Lennart Eriksson m.fl.). 1 ex Segersjö 11.12 (Kent Halttunen).

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Stäpphök x blå kärrhök. En 1k fågel. Lägg märke till att fågeln har fem synliga handpennor som blåhök men tydlig mörk "halsboa utanför ljus halskrage som stäpphök. Syns enkelt här men kan vara svår att uppfatta i fält.

Några regelrätta rapporter om inventerade kolonier av arten har inte inkommit och numera inventeras beståndet bara organiserat vart tredje år så de få rapporter som gjorts med någorlunda höga häckningskriterier och antal redovisas nedan. Sent omsider publicerades Hjälmarsiffrorna för 2013 i ett tidigare nummer av tidningen Fåglar i Närke och jämfört med år 2010 kunde en minskning av antalet bon från 1287 (2010) till 929 (2013) noteras vilket ungefär är en återgång till det antal som noterades år 2004. Isläget i de stora sjöarna har ju varit någorlunda gynnsamt under de senaste vinternarna så arten har kunnat noteras under årets samtliga månader.

Häckningar: 120 i par bobsök Tjugholmen, Hjälmarén NrK, 22.3 (Ola Erlandsson). 100 ex bobygge Stora Röknen, Vättern NrK, 17.5 (Leif Sildén). 200 ad besöker bebott bo Ekebergsviken 17.5 (Ronnie Lindqvist, Gun Isacson m.fl.).

Rördrom *Botaurus stellaris*

Hela 46 olika tutande rördrommar hittade vi under året vilket är en mycket bra siffra! Faktiskt bara det andra året under 2000-talet med över 40 noterade revir. Atlasinventerarna har gjort ett bra jobb med att hitta dem på ställen vi normalt inte besöker. De senaste åren har vi gjort uppskattningen att vi har drygt 40 revir inom landskapet och det var ju inte helt fel. Vi kan nog med gott samvete höja upp den till cirka 50 revir då några säkerligen ändå saknas i rapporteringen. Ett extra omnämnande förtjänar den rördrom som i ymnigt snöfall passerade på

låg höjd över villaträdgårdarna i västra delen av Örebro i mars månad!

Noterbart: 1 ex Västra Oxhagen, Örebro 19.3 (Rolf Sykkijev).

Silkeshäger *Egretta garzetta*

Landskapets fjärde fynd av arten gjordes detta år! Den dök först upp vid Vålakärret och flyttade sig sedan till Kvismaren under de två följande dagarna där den sågs både vid Hammarmaden och vid Löten.

1 fynd: 1 ad Vålakärret, Vibysjön 24.5 (*Pierre Blanksvärd, Anders Carlberg m.fl.). 1 ad Kvismaren 25-26.5 (*Håkan Carlestam, Magnus Friberg m.fl.).

Ägretthäger *Egretta alba*

Precis som under de närmast föregående åren gott om rap-

porter om denna art. Inte helt enkelt att bena ut hur många fynd det rör sig om men vi gör bedömningen att det rör sig om fyra olika individer som setts på de klassiska lokalerna under året. Något färre än föregående år med andra ord och numera är 39 fynd gjorda i landskapet totalt.

4 fynd: 1 ex Blacksta, Tysslingen, 20.3 (*Helny Olsson). 1 ex Vretstorp - Vibysjön 25.3-2.4 (*Pierre Blanksvärd, Mårten Gustavsson m.fl.). 1 ex Fågeltornet, Vibysjön, 11-12.5 (*Pierre Blanksvärd, Kent Larsson m.fl.). 1 ex Norra Tysslingen 14.5 (*Kent Halttunen, Anders Nilsson). 1 ex Åslaholmen, Kvismaren, 21.5 (*Anders Bertebo, Gunnar Nilsson m.fl.). 1 ex Kvismaren - Segersjö 26.7-1.9 (*Anders Jacobsson, Ronny Nilsson m.fl.).

Gråhäger *Ardea cinerea*

Det högsta noterade antalet på en och samma lokal under 2000-talet räknades in under året och redovisas nedan.

Större antal: 128 ex Boglundsängen 4.10 (Bengt Jalsborn, Ulf Jorner).

Svart stork *Ciconia nigra*

Ett extremt tidigt fynd av arten inte bara sett till landskapet Närke utan till landet som helhet. Dock belagt med fotodokumentation vilket ju alltid underlättar när det gäller bedömningen av denna typ av rapporter! Landskapets 24:e fynd i ordningen och gjort på samma lokal som det föregående vilket gör Vibytrakten till det bästa området i Närke när det gäller denna art på senare år.

1 fynd: 1 ex str NO Vålakärret, Vibysjön, 28.3 (*Mårten Gustavsson, Lennart Augustsson).

Brun glada *Milvus migrans*

Ett jämnt dussin noteringar av bruna glador gjordes i landskapet detta år vilket är en rejäl minskning jämfört med de närmast föregående åren och det är bara tre säsonger sedan vi hade den första konstaterade häckningen av arten i landskapet. Nedan syns samtliga rapporter om kringströvande individer och antalet fynd uppskattas härmed till knappt tio.

Noterbart: 1 ex str NO Tanntorp, Hjortkvarn, 15.4 (Mats Weiland). 1 ex str N Hammarbotten, Kvismaren, 30.4 (Thomas Nilsson). 1 ex str NO Husön, Kvismaren, 17.5 (Joachim Grohp). 1 ex Vallby, Viby, 23.5 (Mårten Gustavsson). 1 ex Rastugan Hälsingland, Tysslingen, 8.6 (Martin Karlsson). 1 ex Tanntorp, Hjortkvarn, 17.6 (Mats Weiland). 1 ex Segersjö 29.6 (Anders Jacobsson). 1 3K- Vålakärret, Vibysjön, 30.6-1.7 (Mårten Gustavsson, Pierre Blanksvärd m.fl.). 1 ex Ekbacken, Oset, 9.7 (Åke Jalo). 1 ex str NO Hällebosjön, Palsboda, 12.7 (Per Karlsson Linderum). 1 ex Vallby, Viby, 16-17.7 (Mårten Gustavsson, Thomas Johansson). 1 1K str S Skebäcksbron, Örebro, 5.9 (Ola Erlandsson).

Röd glada *Milvus milvus*

Under året har arten rapporterats in vid 75 tillfällen vilket är mer än en halvering av antalet rapporter jämfört med 2013. Som vanligt är de flesta observationerna koncentrerade kring Vibysjön, Kvismaren och Tysslingen och görs mestadels under månaderna maj, juli, augusti och september. En tydlig topp finns i slutet av juli och början av augusti och då gärna i anslutning till att vallskörden skall in. Från det gångna året finns inga direkta häckningsindicier men däremot ett extremt sent fynd i december. Nedan ses årets första, årets sista samt högsta antal av arten.

Noterbart: 1 ad Tanntorp, Hjortkvarn, 3.5 (Mats Weiland). 4 ex Vallby, Viby 8.8 (KG Andersson). 1 ex Ävik, Olshammar 31.12 (Nils-Erik Ström).

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

För första gången sedan 2010 minskar antalet rapporterade rader om havsörn i landskapet på Svalan! Troligen en effekt av att arten är så pass vanlig och att man helt enkelt vant sig vid att nästan alltid se den när man besöker någon av de mest besökta lokalerna. Antalet rapporterade rader i systemet från 2010 och framåt ser ut som följer: 2010: 1000 rader, 2011: 1100 rader, 2012: 1250 rader, 2013: 1500 rader och 2014: 1350 rader. Antalet häckande par uppskattas numera till mellan 15 och 20 plus några par ytterligare som använder sjöar i landskapet för födosök medan själva häckningarna äger rum utanför landskapsgränsen. Dock väldigt

få rapporter om lyckade häckningar! Då miljögifter återigen verkar påverka häckningsresultaten i delar av landet bör vi hålla örnarna under bevakning även fortsättningsvis, så rapportera gärna in lyckade häckningar!

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Inga häckningsindicier detta år heller och som vanligt få fynd under perioden 1.6-31.7. Endast två rapporter faktiskt och bägge redovisas nedan.
Sommar: 1 2K hane Västra rakan, Kvismaren, 17.7 (Hasse Molin). 1 ex Tomta, Hallsberg, 21.7 (Johan Svärd).

Stäpphök X blå kärrhök *Circus macrourus X cyaneus*

Ett ovanligt väl dokumenterat fynd av denna ovanliga hybrid blev facit av den långa period som fågeln valde att stanna kvar i Kvismaren. Man kunde nöta karaktärer både från stäpphök och blå kärrhök medan man stod och studerade den och konstatera att den visade upp tydliga karaktärer från bägge arterna samt några intermediära.

1 fynd: 1 1K hona Kvismaren 6.9-14.10 (*Håkan Svensson, *Birgitta Dawidsson, Magnus Friberg m.fl.).

Stäpphök *Circus macrourus*

Ett flertal fynd rapporterades under året men det enda som sedan dokumenterades antingen med bilder eller med en tillfredsställande skriftlig rapport var vårfyndet av en hona. Synd! Med tanke på den hybrid som sågs i Kvismaren under en längre period och svårigheten att bestämma dessa i fält är vi numera betydligt hårdare i bedömningen i synnerhet av honor och ungfåglar men även av adulta hannar.

1 fynd: 1 2K hona Norra tornet, Tysslingen 1.5 (*Jan Andersson).

Ängshök *Circus pygargus*

Fyra fynd av arten under året vilket får ses som normalt i jämförelse med de senaste åren. Honan i Tanntorp anses vara samma fågel som sedan höll till i Kvismaren under några dagar medan hannarna i början respektive slutet av maj anses vara två olika fåglar.

4 fynd: 1 3K+ hona Tanntorp, Hjortkvarn, 4.5 (*Mats Weiland). 1 3k+ hona Kvismaren 9-10.5 (*Magnus Friberg, Pierre Blanksvärd m.fl.). 1 hane Söröslätten, Kvismaren 13.5 (*Magnus Persson). 1 ad hane Kvismaren 31.5-1.6 (*Tomas C Axelsson, Magnus Persson m.fl.). 1 ad hona Led, Kvismaren, 25.8 (*Kjell Johansson).

Fjällvråk *Buteo lagopus*

En bra sträcksiffra för arten noterades under hös-

ten vilken redovisas nedan.

Större antal: 30 ex str S Fågeludden, Oset, 26.10 (Per Wedholm).

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Efter en misslyckad säsong 2013 lyckades paret i den sydöstra delen av landskapet åter få en unge på vingarna under 2014! Förutom detta par finns som vanligt endast en handfull observationer i landskapet under häckningstid även om både utrymme och lämpliga biotoper finns på andra ställen.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Fiskgjusen var ju riksinventeringsart under 2013 och då hittade vi säkra eller troliga häckningar på 47 platser och 12 lyckade häckningar konstaterades. Motsvarande resultat för 2014 blev 40 olika lokaler och 20 lyckade häckningar. Bägge dessa resultat är bra men säkerligen finns fler häckningar av arten än så i landskapet. Då de vuxna fåglarna ofta flyger långt för att fiska är de svårinventerade och gissningsvis ligger antalet par i själva verket uppåt 100.

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Under året har arten noterats med troliga eller säkra häckningar på 28 olika platser och på 10 av dessa noterades lyckade häckningar. Ett resultat i paritet med föregående års med andra ord. Uppskattningen att cirka 50 par häckar i landskapet kvarstår. Precis som under 2013 gjordes enstaka vinterfynd både i början och i slutet av året enligt nedan.

Vinter: 1 hane Resta 1.1-24.2 (Johan Åhlén, Ove Åkesson m.fl.). 1 ex Silon, Kumla, 10.1 (Billy Lindblom). 1 hane Renningsdammen, Vretstorp, 24-25.2 (Mårten Gustavsson, KG

Fiskgjuse med nyfångad gädda

Andersson m.fl.). 1 hane Resta 14-31.12 (Johan Åhlén, Ove Pettersson m.fl.). 1 honf Björka lertag 27.12 (Håkan Persson).

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Ett fynd av en hane i Kvismaren blev årets skörd vilket är färre än normalt jämfört med de senare åren. Senast år 2011 gjordes fem fynd!

1 fynd: 1 hane Ormkärret, Kvismaren, 24.5 (*Björn Arvidsson).

Stenfalk *Falco columbarius*

Under häckningstid rapporterad från två olika lokaler och paret vid Mörkestjärnen är högintressant men där kunde någon säker häckning tyvärr inte konstateras. Vinterfynd gjordes vid två tillfällen i början av året men i slutet kammade vi noll.

Häckning?: 2 ad i par permanent revir Mörkestjärnen, Ölsboda herrgård, 11.7 (Jan Korslid, Britt-Louise Korslid). 1 honf Löten, Kvismaren 26.7 (Magnus Friberg, Håkan Carlestan). **Vinter:** 1 ex Östa, Fjugesta, 2.2 (Kent Halttunen). 1 ex Tomta, Hallsberg 27.2 (KG Andersson).

Lärkfalk *Falco subbuteo*

Troliga eller säkra häckningar noterades på hela 34 olika platser i landskapet detta år. Ett mycket bra resultat som vi till stor del kan tacka atlasinventerarna för! Lyckade häckningar noterades dessutom på hela 15 av dessa platser! Ett större antal kräver ett extra omnämnande även detta år. Normalt sett ses större antal födosöka tillsammans i maj månad men detta år sågs det högsta noterade antalet i augusti månad.

Större antal: 12 ex Öby kulle, Kvismaren, 30.8 (Erik Törnqvall).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Mer än 350 inrapporterade rader om arten under året och bara under januari månad saknas arten helt i rapporteringen. Under snart tio säsonger har projektfalkar satts ut i Västernärke och det börjar verkligen bli dags för att några av dessa hittar tillbaka, finner en lämplig partner och en lämplig häckningsplats i landskapet. Observationerna under häckningstid blir bara fler och fler för varje år så kanske finns de redan där ute!

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Två vinterfynd av arten gjordes i början av året. En företeelse

Rörhöna matande unge

som vi nog får vänja oss vid då dessa tåliga rackare i större utsträckning har börjat ta för vana att stanna om möjlighet finns åtminstone i Götaland och Svealand.

Vinter: 1 ex Biskopskvarn, Brevens bruk 26.1-1.2 (Conny Hedengren, Pierre Blanksvärd m.fl.). 1 ex Bygärdesbäcken Oset, 3-8.2 (Gun Isacson, Åke Pettersson m.fl.).

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

En liten minskning av antalet spelande individer jämfört med 2013 då 36 stycken har rapporterats in jämfört med 40 föregående år. 36 är dock fortfarande en mycket bra siffra för landskapet och fördelningen ser ut som följer: Kvismaren 16, Tysslingen 4, Oset 6 och Rynningeviken 4. Endast en lyckad häckning noterades dock då en unge sågs i Rysjön. Spelande individer utanför de stora våtmarkslokalerna listas nedan.

Häckning: 1 ex pulli/nyligen flygga Rysjötornet, Kvismaren, 10.8 (Pierre Blanksvärd). **Noterbart:** 1 ex permanent revir Frösshammarsviken Nr, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Valen Södra udden, Hjälmaren, Nr, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex lämpl biotop Atlasruta 10F5i (Lunger) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex spel/sång Ullavisjön, Glanshammar 17-29.5 (Nils Eriksson, Oscar Axelsson). 1 ad permanent revir Anten 30.5 (Ronnie Lindqvist, Gun Isacson m.fl.). 1 ex spel/sång Domarkärret, Almby, 7.6 (Håkan Johannesson).

Kornknarr *Crex crex*

Efter föregående års rekordartade uppträdande av arten i landskapet med 58 spelande individer blev det under 2014 en återgång i antal. Vi lyckades detta år hitta 33 stycken vilket ändå står sig bra jämfört med tidigare år. Dock inga konstaterade

häckningar.

Noterbart: 1 ex permanent revir Valen Södra udden, Hjälmaren, Nr, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson m.fl.). 1 ex permanent revir Atlasruta 10F4j (Räsvik) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson m.fl.). 1 ex permanent revir Frösshammarsviken Nr, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson m.fl.). 1 ex permanent revir Atlasruta 10F5i (Lunger) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson m.fl.). 2 ex permanent revir Reningsverket, Hallsberg, 19.5-4.6 (KG Andersson, Kent Larsson m.fl.). 1 ex spel/sång Sticksjö 19-21.5 (Tommy Sundqvist). 2 ex spel/sång Älvestabrottet, Hällabrottet, 20.5-4.6 (Göran Carlén, Berit Söderberg m.fl.). 1 2K+ hane ringm Ökna utmarker, Kvismaren, 22-31.5 (Magnus Persson, Magnus Friberg m.fl.). 5 ex spel/sång Brånsta 29.5-10.6 (Stickan Hallemark, Hasse Molin). 1 ex spel/sång Stjärnsund, Askersund, 29-30.5 (Michael Andersson, Billy Lindblom m.fl.). 1 ex spel/sång Hammarkullen, Kvismaren, 1-4.6 (Bengt Andersson, Rune Eriksson m.fl.). 1 ex spel/sång Råsta, Stora Mellösa, 6-12.6 (Leif Sildén, Nils Andersson m.fl.). 1 ex spel/sång Reningsdammen, Fjugesta, 6.6 (Peter Gustafson). 1 ex spel/sång Rumboholm, Tysslingen, 9-11.6 (Ove Pettersson, Helny Olsson m.fl.). 1 ex spel/sång Gräve by, Tysslingen, 9-11.6 (Ulf Jorner, Pelle Barkengren m.fl.). 1 ex spel/sång Lindbacka 9.6 (Ola Erlandsson). 1 ex spel/sång Ingelsta, Tysslingen 10.6-3.7 (Åke Lorin, Toni Berglund m.fl.). 2 ex spel/sång Björka, Kumla, 11-15.6 (Pierre Blanksvärd, Mattias Pozsgai m.fl.). 1 ex spel/sång Rinkaby 13.6 (Björn Eriksson). 1 ex spel/sång Babelsvägen 4, Skölstersta, 15.6 (Hasse Molin). 1 ex permanent revir Vallby, Viby, 23.6-8.7 (Mårten Gustavsson, Pierre Blanksvärd). 1 ex permanent revir Hageberg, Viby, 24.6-3.7 (KG Andersson, Tage Carlsson). 1 ex spel/sång Kårsta golfbana 29.6-2.7 (Anders Bertebo, Tord Sundström m.fl.). 1 ex spel/sång Hjälmarsberg 2.7 (Åke Pettersson). 1 ex spel/sång Blacksta, Tysslingen, 5.7 (Jan Hägg). 2 ex permanent revir Mullersätter, Mullhyttan, 3.8 (genom Ronnie Lindqvist).

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Rapporter med häckningskriterier har detta år lagts in från närapå 40 olika platser i landskapet vilket är en ökning med fem sedan 2013. Lyckade häckningar noterades på tio av dessa vilket är sämre än 2013 men detta reflekterar troligen inte häckningsresultatet i stort utan har bara med rapporteringen att göra. Artens numerär ökar således fortfarande och vi hittar nya häckningsplatser varje år. En bit över 50 par häckar säkerligen i landskapet nuförtiden! Efter några vintrar utan fynd var det så dags igen i slutet av året då arten noterades på två olika platser. **Vinter:** 1 ex Reningsverksdammen, Kumla, 1-27.12 (Håkan Persson, Pierre Blanksvärd m.fl.). 1 ex Hammarsån, Kvismaren, 14.12 (Magnus Friberg).

Sothöna *Fulica atra*

Då vintrarna i bägge ändar av år 2014 var milda och med gynnsamt isläge blev antalet vinterfynd av sothöns högre än normalt. Arten noterades på en handfull lokaler både i början och i slutet av året.

Trana *Grus grus*

Inga vinterfynd i början av året men i december noterades två kvardröjande individer. Under hösten rastade stora antal som vanligt vid Kvismaren och vid Skagershultamossen. Kvismaresiffran nedan är den näst högsta under 2000-talet och siffran från Skagershultamossen är den högsta som noterats där under samma period!

Vinter: 2 ex Ämta, Skogaholm. 27.12 (Hasse Molin). **Större antal:** 18867 ex Kvismaren 22.9 (Magnus Friberg, Johan Månsson, Lovisa Nilsson). 2070 ex Skagershultamossen, Mullhyttan. 23.9 (Kent Halttunen).

Jungfrutrana *Grus virgo*

En av årets stora begivenheter i landskapet och det tredje fyndet som precis som de tidigare två gjordes i Kvismaren. Klockan 09:20 den 12.6 tog den dock höjd och gjorde ett kortare besök vid Frövisjön utanför Skultuna i Västmanland. Klockan 12:44 den 13.6 var den nämligen tillbaka och återupptäcktes i Kvismaren varpå den stannade till den 18.6. Efter det noterades sedan samma individ i Norge i början av juli. **1 fynd:** 1 ex Kvismaren 11.6-12.6 (klockan 09:20) (*Magnus Friberg, *Magnus Persson, Mårten Persson m.fl.). 1 ex Kvismaren 13.6 (klockan 12:44)-18.6 (*Magnus Persson, Douglas Gustafsson, Bosse Carlsson m.fl.).

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Under häckningstid noterad på knappt 20 olika platser i landskapet. Drygt tio par konstaterades gå till häckning och åtminstone hälften av dessa lyckades. Jämfört med år 2013 då vi knappt noterade några sträckande flockar av strandskata över huvud taget är 2014 ett mycket bättre år. Samtliga sträckande flockar på tio exemplar eller flera lis-

tas nedan. Så gör även årets första, respektive sista observation av arten som under år 2014 noterades i landskapet under exakt fem månader. Listan innehåller även ett större antal rastande fåglar på Boglundsängen i maj månad.

Fenologi: 1 ex Norra Näsbytorner, Oset 24.3 (Kent Elofsson, Hans Odelholm m.fl.). 1 ex Rysjön, Kvismaren 24.8 (Magnus Friberg, Anders Jacobsson m.fl.). **Vår:** 13 ad str N Klåvudden, Harge, 23.4 (Åke Lorin, Bernt Jerlström m.fl.). 21 ex str N Klåvudden, Harge, 25.4 (Peter Gustafsson), 100 ex str N Klåvudden, Harge 27.4 (Per Karlsson Linderum, Kent Halttunen m.fl.). 12 ex Västra dammen, Boglundsängen 15.5 (Anders Jacobsson). 16 ex str N Nydalen, Harge, 16.5 (Åke Pettersson). 10 ex str N Nydalen, Harge, 17.5 (Anders Jacobsson, Anders Karlsson m.fl.). 16 ex str N Klåvudden, Harge, 18.5 (Kjell Johansson, Pierre Blanksvärd). 73 ex str N Klåvudden, Harge, 20.5 (Kent Larsson). **Höst:** 26 ex str SV Fågeludden, Oset, 18.7 (Lennart Eriksson). 18 ex str SV Fågeludden, Oset, 30.7 (genom Lennart Eriksson). 15 ex str SV Fågeludden, Oset, 10.8 (Leif Eckmann, Ove Eriksson). 11 ex str SV Svartåns mynning, Oset, 17.8 (Mårten Gustavsson).

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

En vår med en hel del rapporter om rastande fjällpipare och som vanligt kommer de flesta rapporterna från Kvismardalen. Faktiskt alla utom en detta år! Största noterade antalet fanns även detta år på fälten öster om Gällersta kyrka. Samtliga observationer eller maximalt antal rastande ses nedan. Inga höstfynd gjordes detta år.

Noterbart: Max 12 ex Västra rakan, Kvismaren, 10.5 (*Magnus Friberg, Per Karlsson Linderum m.fl.). 1 ex Källsbo, Nysund Nrk, 10-11.5 (*Sören Hedberg, Leif Paakkonen m.fl.). Max 6 ex Bärsta åkrar, Kvismaren, 10-11.5 (*Magnus Friberg, Evamaria Ferm m.fl.). 9 ex Rönneberget, Rosta, 12.5 (*Rune Eriksson, Pelle Barkengren m.fl.). 8 ex Kalsta åkrar, Kvismaren, 13.5 (*Bengt Jalsborn, Per Wedholm m.fl.). Max 55 ex Gällersta 15-18.5 (*Hasse Molin, Ove Åkesson m.fl.). 2 ex Fornskinnåkrarna, Kvismaren, 29-31.5 (*Bengt Andersson, Stig Carlsson m.fl.). 2 ex Husön, Kvismaren, 31.5 (*Leif Sildén).

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*

Möjligen det högsta antalet i mannaminne i landskapet noterades rasta i början av maj månad och detta kräver naturligtvis ett extra omnämnande. 1050 ex räknades söder om Kvismare kanal och 450 ex norr om densamma!

Större antal: 1500 ex Segersjö åkermark, Segersjö, 3.5 (Tommy Karlström).

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

Precis som föregående år gjordes endast tre vårfynd av arten i landskapet. Även datumen för höstuppträdandet är nästan identiska med föregående års. Under 2013 sågs arten mer eller mindre regelbundet i landskapet från den 19.7 till den 10.10.

Ragnarsson
FASTIGHETER AB

stöder detta nummer av
Fåglar i Närke!

Motsvarande datum för 2014 är 16.7 och 11.10. Precis som i förra årets årsrapport listas samtliga vårfynd och alla observationer på 10 ex eller flera under hösten nedan.

Vår: 4 ex str NO Kalsta åkrar, Kvismaren, 10.5 (Per Karlsson Linderum). 4 ex str NO Norrbyås, Kvismaren, 11.5 (Magnus Friberg). 3 ex str NO Lötenplattformen, Kvismaren, 5.6 (Stickan Hallemark, Bo Runesson m.fl.). **Höst:** 15 ex str SV Fågeludden, Oset, 18.7 (Lennart Eriksson). 13 ex str S Tvärvägen, Oset, 30.7 (Albin Lundkvist). 14 ex str Dimbobaden 31.7 (Leif Sildén). 11 ex rast Löten, Kvismaren, 3.8 (Erik Törnvall). 31 ex str SV Ormesta holme, Oset, 12.8 (Stig Ehnmell). 11 ex str SV Södra tornet, Tysslingen, 13.8 (Bengt Jalsborn). 10 ex str Tanntorp, Hjortkvarn, 18.8 (Mats Weiland). 21 ex str S Reningsdammen, Vretstorp, 18.8 (Kent Larsson). 28 ex str SV Gröna bron, Rynningeviken, 18.8 (Nils Eriksson). 17 ex str SV Lindbacka 20.8 (Ola Erlandsson).

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Antalet fynd var så pass få att alla redovisas nedan. För att vi ska få ta del av lite större antal av de större arktiska vadarna krävs för det mesta regnväder i kombination med bra sträckväder där de startar sin flytt. De senaste två åren har inte bjudit på det.

Vår: 2 ex Rysjön, Kvismaren, 11.5 (Patrik Rhönnstad). 6 ex str Stora Röknen, Vättern Nrk, 17-18.5 (Leif Sildén). **Höst:** 6 ex Nyckelgrundet, Hjälmaren Nrk, 13.7 (Ulf Eriksson). Max 3 ex Löten, Kvismaren, 1-13.8 (Stefan Göransson m.fl.). 11 ex Storhjälmaren 2.8 (Leif Sildén). 1 ex str SV Dimbobaden 11.8 (Stickan Hallemark, Peråke Grönwall). 3 ex str SV Lindbacka 20.8 (Ola Erlandsson). Max 3 ad Ormestaängarna, Oset, 23-28.8 (Lennart Eriksson m.fl.). 1 1K Löten, Kvismaren 8.9 (Kjell Johansson).

Sandlöpare *Calidris alba*

Årets skörd helt enligt standardmönstret. Sandlöpare ses ungefär fyra år av fem och då i regel med ett eller ett par fynd. Någonstans runt hälften av fynden är från Storhjälmaren.

2-3 fynd, 4-5 ex: 1 ex Nyckelgrundet, Hjälmaren, 13.7 (Ulf Eriksson). 3 ex Nyckelgrundet, Hjälmaren Nrk, 2.8 (Leif Sildén). 1 ad Nyckelgrundet, Hjälmaren Nrk, 5.8 (Andreas Sandberg, Linnea Jakobsson). **Tillägg 2013:** 1 ad Ormestaängarna 17.8 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson m.fl.) Den här rapporten tappades bort i förra årets rapport.

Småsnäppa *Calidris minutus*

Observationer gjordes under perioden 8.8-26.9. Oset och Kvismaren står för alla utom en handfull av fynden. Vi har nu tre raka år utan vårfynd. Även om det är en ovanlig vårart är en sådan trend sällsynt.

Noterbart: 1-8 1K Löten, Kvismaren, 14.8-10.9 (Peter Gustafson m.fl.). 2-19 ex Rosenbergsstugan, Oset, 23.8-10.9 (Albin Lundkvist m.fl.).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Observerad under perioden 25.4-7.6 på vårsträcket

och 13.7-10.9 under höststräcket. Värt att notera är att högsta ansamlingen som noterades var åtta exemplar vilket är magert.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Andra året i rad utan vårfynd. Det borde enligt statistiken betyda att vi får ett eller ett par 2015. På sydsträcket noterades rastande individer 15.7-11.9. De högsta noteringarna presenteras nedan.

Noterbart: 7 ex Löten, Kvismaren, 19.7 (Pierre Blanksvärd). 8 ex Fiskingemaden, Kvismaren, 18-20.8 (Kent Larsson, Per Wedholm m.fl.). 12 ex Almbyängen, Oset, 28.8 (Ola Erlandsson).

Kärnsnäppa *Calidris alpina*

I Kvismareområdet sågs hyggliga ansamlingar både vår och höst och här noterades också de största ansamlingarna både vår och höst. De tidiga fynden rör troligtvis den sydliga rasen schinzii. Dräktkaraktärer samt datum talar för det.

Noterbart: 1 ex Bärsta åkrar, Kvismaren, 22-23.3 (Jan Tranderyd m.fl.). 1 ex Almbyängen, Oset, 22-24.3 (Per Wedholm m.fl.). 40 ex Rysjön, Kvismaren, 11.5 (Arne Johansson m.fl.). 50 ex Hammarmaden, Kvismaren, 27-28.9 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson m.fl.)

Prärielöpare *Tryngites subruficollis*

Landskapets andra fynd av arten! Fågeln upptäcktes av samma person som den första och bara några hundra meter från platsen första fyndet gjordes! Den kunde sedan dokumenteras med mycket bra bilder där den till och med spelade för några brushanar längs vägen mellan Öby kulle och Hammarmaden.

1 fynd: 1 hane Fornskinnsåkrarna, Kvismaren, 12-13.5 (*Peter Gustafson, Johan Ahlgren m.fl.).

Brushane *Philomachus pugnax*

En för senare år mycket fin rastsiffra på våren! Högsta siffran för våren, respektive hösten listas. Dessutom ett sent höstfynd det sjätte novemberfyndet i Svalans material.

Noterbart: 284 ex Hammarmaden, Kvismaren 8.5 (Magnus Friberg). 120 ex Södra tornet, Tysslingen, 24.8 (Rolf Sykkijev). 1 ex str S Södra tornet, Tysslingen, 5.11 (Kjell Johansson).

Dvärgbeckasin *Limnocyptes minimus*

Lika många sedda som spelande under våren är lite ovanligt. Det bästa sättet att få se dvärgbeckasin är helt klart att stöta fåglar på mader. Det görs så klart lämpligast under hösten om man inte är ute för att inventera. Både våren och hösten bjöd på fler observationer än medellåret.

Vår: 1 ex Rävångsmaden, Rynningeviken, 5-30.4 (Leif Sandgren, Ola Erlandsson). 1 ex Sörbysjön (f.d. Kilen), Kvismaren, 5.4 (Per Karlsson Linderum). 2 ex spel/sång Löten, Kvisma-

ren, 25.4-4.5 (Bo Runesson, Magnus Friberg m.fl.). 1 ex spel/sång Hammarmaden, Kvismaren 25.4-10.5 (Anders Jacobsson m.fl.). 3 ex Irvingsholm, Tysslingen 26.4 (Toni Berglund). 1 ex Solglinten, Solberga, 26.4 (Lennart Ahlen). 1 ex spel/sång Rånnesta, Tysslingen, 5-9.5 (Erik Törnvall m.fl.). 1 ex spel/sång Svalnäs, Tysslingen, 5-14.5 (Benny Fredriksson, Kent Halttunen). 1 ex Södra tornet, Tysslingen, 16.5 (Lennart Eriksson). **Höst:** 2 ex Löténplattformen, Kvismaren, 23.9 (Leif Jonsson). 2 ex Stentornet, Rynningeviken, 24.9 (Rune Eriksson m.fl.). 2 ex Rysjön, Kvismaren, 25.9 (Kent Larsson). 1 ex Sörbysjön (f.d. Kilen), Kvismaren, 8.10 (Peter Gustafson). 1 ex Hjortstorpssnaden, Rynningeviken 8.10 (Nils Eriksson). 1 ex Domarkärret, Almby, 13.10 (Håkan Johannesson). 1 ex Västra dammen, Boglundsängen, 14.10 (Bernt Bergström). 2 ex Östra dammen, Boglundsängen, 20-24.10 (Bernt Bergström). 1 ex Strandpromenaden, Rynningeviken, 20.10 (Nils Eriksson).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

Vinterfynd av enkelbeckasin är mycket ovanligt! Det här är blott det andra vinterfyndet i Svalan-materialet.

Vinter: 1 ex Rånnestamaden, Tysslingen, 5.12 (Kent Halttunen).

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Precis som under föregående år hördes sju spelande fåglar fördelade på tre olika lokaler under våren och utöver dessa noterades ett rastande exemplar. Säkerligen byttes några av dessa individer ut under perioden så det verkliga antalet ligger något högre än vad rapporterna visar. Tysslingen är fortfarande den bästa lokalen för arten i landskapet men fynd görs numera inte bara i den norra delen av sjön utan även på andra lämpliga mader. Inga höstfynd gjordes detta år!

Vår: Max 4 ex spel/sång, ej häckning Rånnestamaden, Tysslingen, 5-20.5 (Staffan Gustafsson, Pelle Barkengren m.fl.).

Max 2 ex spel/sång, ej häckning Hammarmaden, Kvismaren, 8-12.5 (Berit Söderberg, Ronnie Lindqvist m.fl.). Max 1 ex spel/sång, ej häckning Norra Svalnäs, Tysslingen, 10-19.5 (Helny Olsson, Ingvar Gustavsson m.fl.). 1 ex rast Irvingsholm, Tysslingen, 27.5 (Toni Berglund).

Morkulla *Scolopax rusticola*

Jämfört med sina släktingar är morkullan något vanligare som övervintrare. Den noteras ungefär två av tre vintrar.

Vinter: 1 ex Hamra 9.12 (Hasse Molin).

Rödspov *Limosa limosa*

Observationer under häckningstid har gjorts på flera lokaler och en spelande fågel har

noterats i Kvismaren. Ingen häckning kunde dock konstateras även om det ligger nära till hands att tro att vi kan ha en sådan i landskapet inom kort i någon av alla de lämpliga våtmarker som finns. Dessa fynd under våren gäller fåglar av nominatrasen medan de fynd som gjordes i september mest troligt gäller fåglar av rasen islandica som närmast häckar längs den norska atlantkusten.

Vår: 1 ex Hammarmaden, Kvismaren 3.5 (Per Karlsson Lindrum, Magnus Friberg). 1 ad Ormestaängarna, Oset, 8.5 (Håkan Carlestam, Jonas Blücher). 1 ex Rånnestamaden, Tysslingen, 16.5 (Toni Berglund). 1 ex Vålakärret, Vibysjön, 17.5 (Pierre Blanksvärd, Andreas Tranderyd m.fl.). 1 ex Hammarmaden, Kvismaren, 15.6 (Magnus Köpman, Åke Pettersson m.fl.). **Höst:** 1 ex Lötén, Kvismaren, 6.9 (Magnus Friberg). 1 ex Rysjön, Kvismaren, 18-20.9 (Leif Jonsson, Johan Ahlgren m.fl.).

Rödspov, rasen islandica *Limosa limosa islandica*

Ett fynd vardera under vår och höst gjordes av denna ras av rödspov. Vårfynd hör inte till vanligheterna medan höstfynd numera görs i princip årligen.

Vår: 1 hane Oset 1-4.5 (Fredrik Enoksson, Kenth Elofsson m.fl.). **Höst:** 1 1K Oset - Rynningeviken 6-26.9 (Jörgen Lindberg, Håkan Carlestam m.fl.).

Myrspov *Limosa lapponica*

Observationer gjordes under perioden 13.4-14.9. Liksom förra året berikades vi med de bästa sträckdagarna under vårsträcket. Observationer av över 50 ex. listas nedan.

Större antal: 60 ex str NO Torsta - Kvismaren, 10.5 (Hans Waern m.fl.). 380 ex str N Klåvudden, Harge, 10.5 (Kent Larsson m.fl.). 60 ex str SV Killingemaden, Kvismaren, 3.7 (Johan Åhlén). 70 ex str Nyckelgrundet, Hjälmaren, Nrk 13.7 (Ulf Er-

Prärielöpare i elegant pose. Det markerade "kommat" på vingundersidan syns väl.

iksson).

Småspov *Numenius phaeopus*
Observationer gjordes 20.4-28.8, vilket är en normal fyndbild för arten. Alla noteringar över 20 ex redovisas.

Större antal: 21 ex str N Klåvudden, Harge, 29.4 (Kent Larsson, Peter Gustafson). 52 ex str N Klåvudden, Harge, 3.5 (Peter Gustafson, Andreas Sandberg). 22 ex str O Löténplattformen, Kvismaren, 8.5 (Nils Eriksson). 24 ex str SV Näsudden, Dimbobaden, 18.7 (Anders Jacobsson).

Storspov *Numenius arquata*

Flera fina sträcknoteringar gjordes under våren. I vanliga fall brukar vi få nöja oss med några flockar mellan 50 och 100 individer, i år redovisas endast sträcknoteringar med fler än 100 individer.
Större antal: 115 ex str Klåvudden, Harge, 12.4 (Nils-Erik Ström). 132 ex str N Nydalen, Harge, 13.4 (Björn Ander, Anders Fransson). 130 ad str N Klåvudden, Harge, 23.4 (Åke Lorin m.fl.). 105 ex str Klåvudden, Harge 27.4 (Stellan Amzoll).

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

Normal fyndbild med observationer från 13.7-5.10. Det som möjligtvis sticker ut lite är att det normalt korta glappet mellan vår- och höststräck som brukar finnas inte fanns alls i år. Högsta noteringarna från respektive sträckperiod redovisas nedan.

Större antal: 60 ex Fräknabotten, Kvismaren, 10.5 (Kvismare Fågelstation). 40 ex Rysjön, Kvismaren, 11.8 (Stefan Göransson).

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*

Ett fynd per år av denna art har börjat bli tradition på senare år! Korta observationer och få observatörer likaså. En lurig gluttsnäppa rapporterades senare under våren från Lötén, Kvismaren, som dammsnäppa men en hel del bilder togs som visade att det var just en gluttsnäppa och inte en dammsnäppa.

1 fynd: 1 2K+ Fräknabotten, Kvismaren, 20.4 (*Peter Gustafson, Magnus Friberg).

Grönbenä *Tringa glareola*

God rapportering från häckplatser och en fantastiskt fin högstanotering av rastande fåglar. Observationer med häckningsindicier eller säkerställda häckningar gjordes på följande lokaler: Ängadammen, Stormossen, Västra Laxsjön, Kärlen, Måckatjärnen, Gåsaflyna, Lämmamossen, Finnafallsmossen och

Smalnäbbad simsnäppa

Örmon. De flesta belägna i Kilsbergen.

Större antal: 1100 ex Hammarmaden, Kvismaren, 8.5 (Magnus Friberg).

Rödbena *Tringa totanus*

Antalet häckande par i landskapet verkar ligga på en stabil nivå. Detta år saknas häckrapportering från Välaärrerret men å andra sidan finns en ny lokal i form av Valen med. I övrigt som vanligt. Utöver häckningarna inga anmärkningsvärda noteringar. Nedan listas häcklokaler.

Häckningar: Oset: 2-3 par; Kvismaren: 2-3 par; Rynningeviken: 3-4 par; Boglundsängen: 2 par; Tysslingen: 4 par; Valen, Hjälmarén: 1 par. Totalt 14-17 par.

Roskarl *Arenaria interpres*

Tio fynd av elva individer är ett normalt år. Det som sticker ut i årets skörd är observationerna på Hjälmarén under sommaren. Eventuellt hade vi en eller två häckningar där.

Häckning?: 1 ex lämpl biotop Grundholmarna 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex lämpl biotop Valen Södra udden, Hjälmarén Nrk, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). **Noterbart:** 1 ex Domarkärret, Almby, 10.5 (Oscar Axelsson, Håkan Johannesson m.fl.). 1 ex Almbyängen, Oset, 12-13.5 (Åke Pettersson, Kenth Elofsson m.fl.). 1 ex Nyckelgrundet, Hjälmarén Nrk, 26.7 (Leif Sildén). 1 ad Nyckelgrundet, Hjälmarén Nrk, 5.8 (Andreas Sandberg, Linnea Jakobsson). 1 ad Älberget, Hjälmarén Nrk, 5.8 (Andreas Sandberg, Linnea Jakobsson). 1 ex Valen, Hjälmarén Nrk, 6.8 (Ulf Eriksson). 1 ex Valen, Hjälmarén Nrk, 12.8 (Ulf Eriksson). 2 ex Hjälmarén Nrk, 29.8 (Ola Strand).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*

Fjärde magra året på raken! I år kunde vi i alla fall njuta av en långstannare. Normalt har de bråttom att passera oss. Septemberfynd är dessutom ovan-

ligt. I Svalanmaterialet är det vårt första fynd i denna månad.

3 fynd: 1 hona Kvismaren 6.6 (Osborne Lindberg m.fl.). 3 ex Valen, Hjälmaren, Nrk 6.8 (Ulf Eriksson). 1 1K Ormestaängarna, Oset, 1-8.9 (Åke Pettersson, Anders Hutter m.fl.).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

Ett vårfynd om fem exemplar från Norra Vättern är tyvärr det enda publicerade fyndet detta år. Flera observationer gjordes under höstens invasion men tyvärr underkänns samtliga dessa på grund av uteblivna skriftliga rapporter. Synd med en så pass ovanligt förekommande art i landskapet att vi inte kan få in någon form av dokumentation om fynden!

1 fynd: 5 ad str N Klåvudden, Harge, 16.5 (Kent Larsson, Peter Gustafson m.fl.).

Ob. bredstjärtad-/kustlabb *Stercorarius pomarinus/parasiticus*

Alla labbar förekommer sparsamt och den här varianten är särskilt sällsynt.

1 fynd: 1 ex str N Klåvudden, Harge, 17.5 (Ove Pettersson)

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

Förra året var det sämsta på 2000-talet vid Vättern med endast ett fynd. Nu är bottenrekordet slaget i och med årets noll fynd! Lite otippat står Hjälmaren för två av tre fynd under året och fyndet i Kärrafjorden sticker ju i viss mån ut både när det gäller lokal och datum!

3 fynd: 1 ad Kärrafjorden, Ämmeberg, 17.6 (Owe Persson). 1 ex stationär Storhjälmaren 10.9 (Ulf Eriksson). 2 ex förbif. Storhjälmaren 10.9 (Ulf Eriksson).

Dvärgmåås *Hydrocoloeus minutus*

Tre par dvärgmåsar gick till häckning i Kvismaren detta år också vilket är glädjande! Ätminstone ett av dessa par lyckades dessutom. Allt eftersom de nyrestaurerade ytorna blir klara och vattenståndet regleras och kontrolleras kommer förutsättningarna att bli bättre och bättre för dessa och svarttärnornas fortsatta etablering som häckfåglar i området. De stora antal dvärgmåsar på Storhjälmaren som vi blivit vana vid de senaste åren blev lite naggade i kanten under 2014 då det högsta noterade antalet bara blev knappt hälften så högt som de tidigare fyra åren. Bara den högsta noteringen visas nedan.

Häckningar: 2 ad bo, ägg/ungar Sörbysjön (f.d. Kilen), Kvismaren, 1.7 (August Thomasson). 1 pull pulli/nyligen flygga Sörbysjön (f.d. Kilen), Kvismaren, 1.7 (August Thomasson). **Större antal:** 456 ex Hjälmaren Nrk 24.7 (Ola Strand)

Skrattmåås *Larus ridibundus*

En rapport från de större kolonierna utlovades i förra årets rapport. Utifrån er rapportering blev det enligt följande: Kvismaren 280 par (Kvismare fågelstations rapport), 210 par Rävångsmåden (Leif Sandgren), 720 1k Oset (Johan Åhlén), 200 par Västkärr (Pierre Blanksvärd m.fl.) Det saknas rapportering från framför allt Hjälmaren. I övrigt noterades ovanligt många vinterfynd. Under januari och februari gjordes 12 observationer av 15 individer. December som var ovanligt mild levererade 16 observationer av 38 individer.

Silltrut *Larus fuscus*

Ett år med väldigt många rapporter. 23 fynd och hela 51 individer. Dessutom höga antal och udda datum. Observationer i slutet av oktober är mycket ovanligt! Tyvärr väldigt hög andel med icke rasbestämda fåglar. Troligtvis är det bara resultatet av slarv i rapporteringen

Fuscus: Max 8 ex Ängsholmen, Tysslingen, 7-8.5 (Ove Pettersson m.fl.). 1 ad Axbergshammar 12.5 (Anders Carlberg). 1 ad Fornskinnsåkrarna, Kvismaren 15.5 (Magnus Friberg). 2 ad str SV Pålshodagatan 13, Örebro, 16.8 (Johan Åhlén). **Intermedius:** 1-2 ad Ängsholmens grustag, Tysslingen, 7-9.5 (Ove Pettersson, Johan Åhlén m.fl.). **Inte rasbestämda:** 1 ad Venamaden, Rynningeviken, 26.4 (Joakim Johansson). 2 ex Alsen, Askersund, 8.5 (Stellan Amzoll). 1 ex Ängsholmen, Tysslingen, 10-11.5 (Erik Törnvall). 2 ex Seltorp 12.5 (Anders Hutter, Anita Hutter). 1 ex Götavi, Vintrosa, 12.5 (Per Karlsson Linderum). 2 ex Rysjön, Kvismaren, 12.5 (Peter Gustafson). 1 ex Granhammar, Vintrosa, 13.5 (Kent Halttunen). 1 ex Bålby, Hasselfors, 17.5 (Helny Olsson). 6 ex Björka lertag 17.5 (Jonas Engzell). 1 ex Reningsdammen, Vretstorp, 19.5 (Pierre Blanksvärd). 8 ex Laxå-området 22.5 (John-Eric Thore). 2 ex Södra tornet, Tysslingen, 4.6 (Bengt Jalsborn, Ulf Jorner). 1 ad Valsta, Odensbacken, 12.6 (Jan Hägg). 2 ex Klåvudden, Harge, 1.7 (Pierre Blanksvärd). 1 ad Örebro, 4.7 (Severin Uebbing). 2 ex Valen, Hjälmaren, Nrk 23.7 (Kenneth Nordberg, Tina Nordberg). 2 ad Hemfjärden 10-31.10 (Lennart Eriksson, Kjell Johansson m.fl.). 1 1K Ekeby 28.10 (Johan Åhlén m.fl.).

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Fyra noteringar om antal högre än 25 ex gjordes på Storhjälmaren detta år. Relativt få noteringar om antalet ungfåglar vid de högre antalen så någon rättvis bild av häckningsresultatet är svår att få. Lägre antal generellt jämfört med 2013 så låt oss hoppas på ett bättre resultat kommande år!

Större antal: 41 ex Hjälmaren Nrk, 24.7 (Ola Strand). 49 ex Storhjälmaren 2.8 (Leif Sildén). 44 ex Storhjälmaren 8.8 (Leif Sildén). 38 ex Hjälmaren Nrk, 29.8 (Ola Strand).

Svarttärna *Chlidonias niger*

Arten går fortsatt bra i landskapet. I Kvismaren häckade 11 par och i Tysslingen 6 par. Det är dock

ont om rapporter om hur många ungar paren fick ut. Speciellt från Kvismaren är det väldigt ont om rapporter så där har vi fått hämta informationen till stor del från Kvismare fågelstation.

Häckningar: 5 par häckade på Lötén och 6 par i Sörbysjön (Kvismare fågelstation). Hur många ungar dessa par fick ut är svårt att säga då ingen komplett märkning av ungar gjordes, men på Lötén ringmärktes åtminstone 6 pull 3.7 (Magnus Friberg, Kvismare fågelstation). 6 häckningar (6 ungar) bo, ägg/ungar Raststugemaden, Tysslingen, 26.7 (Lennart Eriksson). **Större antal:** 73 ex Hjälmaren Nrk, 24.7 (Ola Strand). 54 ex Nyckelgrundet, Hjälmaren Nrk, 26.7 (Leif Sildén). 50 ex Nyckelgrundet, Hjälmaren Nrk, 5.8 (Andreas Sandberg, Linnea Jakobsson).

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*

Den 17 maj "drabbades" Sverige av ett sällan skådat inflöde av vitvingade tärnor och vi gick inte lottlösa. Hela 16 individer sågs som mest i Rysjön under dagen, men det faktiska antalet bör ha varit betydligt högre då flockar kom och gick hela tiden. Flera individer fanns kvar i området ända fram till den 20 maj då de sista observationerna gjordes. Detta var blott den sjätte gången arten observerades i landskapet. **1 fynd:** Max 16 ex Rysjön, Kvismaren, 17-20.5 (*Per Karlsson Linderum, Ove Åkesson m.fl.).

Silvertärna *Sterna paradisaea*

En normal vårsträcksumma för Vättern. Mer anmärkningsvärd är siffran från Oset! En slagning i Svalan visar att det är Sveriges i särklass bästa höststräcklokal för silvertärna i inlandet. När det gäller både våren och hösten vore det intressant att föra en diskussion med omkringliggande landskap. Fisk-/silvertärna är något av det svåraste vi regelbundet råkar ut för i bestämningsväg. Det mest slående exemplet är skillnaden i rapportering mellan Vättern och Hults hamn vid Vänern. Det är bara cirka 5 mil mellan lokalerna och ändå observeras nästan uteslutande silvertärnor vid Vättern och fisktärnor vid Hults hamn. Detsamma gäller höststräcket om man jämför kringliggande landskap. **Noterbart:** Tot. 468 ex str. N Vättern Nrk, 26.4-17.5 (Peter Gustafson, Andreas Sandberg m.fl.). Tot. 621 ex str SV Oset 28.7-23.8 (Lennart Eriksson, Per Wedholm m.fl.).

Tordmule *Alca torda*

Närkes andra fynd av denna normalt kusttrogna art gjordes vid Klåvudden. För övrigt samma plats som det första fyndet gjordes på 1996.

1 fynd: 1 ex Klåvudden, Harge 29.4 (*Kent Larsson, *Peter Gustafson).

Skogsduva *Columba oenas*

Två fynd i januari utgör årets vinterfynd. Några

större ansamlingar brukar normalt sett noteras men detta år saknas i princip sådana noteringar.

Vinter: 1 ex Husön, Kvismaren, 2.1 (Magnus Friberg). 3 ex Råstasjön, Kvismaren, 7.1 (Kent Larsson). **Större antal:** Årets största flock var blygsamma 17 ex Måjsta, Rinkaby, 2.3 (Oscar Axelsson).

Ringduva *Columba palumbus*

Antalet övervintrande ringduvor fortsätter att öka i Örebro. Anmärkningsvärt höga antal i december. Ytterst få observationer på andra orter.

Vinter: 3 ex Låppe småbåtshamn 1.1 (Johan Åhlén). 10 ex Hagalundsbacken, Örebro 6.1 (Tord Larsson). 40 ex Hästhagen, Karlslund 6.12 (Britt-Louise Korslid). 42 ex Västra Mark, Örebro, 14.12 (Lennart Eriksson). 17 ex Norra kyrkogården, Örebro, 24.12 (Ove Pettersson). 20 ex Norra kyrkogården, Örebro, 30.12 (Sune Johansson).

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Örebro är fortfarande starkaste fästet för turkduvan. Men under året rapporterad från ytterligare 20 platser runt om i Närke. En ökning jämfört med året innan och på samma nivå som 2012.

Större antal: 7 ex Marieberg 2.1 (Per Karlsson Linderum). 3 ex Östansjö 5.3 (Bernt Jerlström). 3 ex Askersund 6.6 (Ola Erlandsson, Michael Andersson). 5 ex Kungsgatan, Örebro 25.10 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 6 ex Kumla 26.12 (Anders Helander).

Turturduva *Streptopelia turtur*

Endast ett fynd under året. Arten ses numera ungefär vartannat år i landskapet.

1 fynd: 1 ex str S Lertaget, Kumla, 10.6 (Jonas Engzell).

Berguv *Bubo bubo*

Fyra revir med hoande uvar. Två lyckade häckningar kunde konstateras. Anmärkningsvärt är att endast ett fynd gjordes utanför reviren och det var 1 ex i Kumla 26.1 (Ingalill Teljå). Fortsatt låg nivå men positiva rapporter våren 2015 ger hopp om fler lokaler med uvar nästa år.

Hökuggla *Surnia ulula*

Endast två fynd under året med ett på vintern och ett på hösten.

Tel. 019-20 74 30 • Box 1504 • 701 15 Örebro
www.triotryck.se • triotryck@triotryck.se

har bidragit till detta nummer av
Fåglar i Närke

2 fynd: 1 ex Solberga 26.2 (Mårten Persson). 1 ex Boda, Hammar 16.10 (Nils-Erik Ström).

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

Återigen ett mycket bra år för vår minsta uggla. 66 individer på 59 olika lokaler är i nivå med de högre noteringarna de senaste 10 åren. Tre lyckade häckningar med hörda eller nyss flygga ungar har konstaterats.

Kattuggla *Strix aluco*

Under året rapporterad från ca 150 olika lokaler. En fortsatt mycket hög nivå jämfört med de senaste 15 åren. Lyckade häckningar med hörda eller sedda ungar har noterats på minst 32 lokaler.

Slaguggla *Strix uralensis*

Inga konstaterade häckningar under 2014. Hördes dock från två olika lokaler i Västernärke under våren.

Noterbart: 1 ex Grönsjön (torp) 29.3-18.4 (Hans Waern, Bo Runesson m.fl.). 1 ex Villingsbergs Skjutfält 11-26.4 (Kjell Johansson, Pierre Blanksvärd m.fl.).

Lappuggla *Strix nebulosa*

En häckning har konstaterats som resulterade i två flygga ungar. Under våren hördes dessutom ytterligare minst två ropande hanar.

Noterbart: 1 ex Atlasruta 10E0e (Gåssjön) 11.3 (Kjell Johansson, Jonas Gustafsson). 1 ex Villingsbergs Skjutfält 17-18.3 (Lennart Eriksson, Andreas Tranderyd m.fl.).

Hornuggla *Asio otus*

Återigen ett bra år för hornuggla med rapporter från 25 olika lokaler. På 11 av dessa har lyckade häckningar kunnat konstateras genom hörda eller sedda ungar.

Vinter: 1 ex Västra rakan, Kvismaren, 20.11 (Magnus Persson). 1 ex Nedre snåret, Kvismaren, 14.12 (Magnus Friberg).

Jorduggla *Asio flammeus*

Inga observationer som tyder på häckningar. Ett exemplar sågs dock sporadiskt på olika lokaler i Kvismaren 8.5-7.6. (Stickan Hallemark, Hasse Molin m.fl.).

Vår: 1 ex Rännesta, Tysslingen, 20.3 (Bengt Jalsborn, Helny Olsson). 1 ex Rysjön, Kvismaren, 27.3 (Thomas Nilsson). 1 ex Norra Tysslingen 28.3 (Anders Hutter, Anita Hutter). 1 ex Killingeå kern, Kvismaren, 29.3 (Magnus Friberg). 1 ex Södra

Hornuggla med orange öga och streckad undersida som når ned på buken.

tornet, Tysslingen, 13.4 (Pelle Barkengren). 1 ex Sticksjö 30.4 (Tommy Sundqvist). 1 ex Frösshammarsviken Nr 1.6-31.7 (genom Ronnie Lindqvist). 1 ex Öbylidan 8.5 (Stickan Hallemark). 1 ex Nedre Snåret, Kvismaren, 10.5 (Hasse Molin). 1 ex Källviken, Kvismaren, 24.5 (Hans Waern, Ulf Jorner). 1 ex Ormkärret, Kvismaren, 30.5 (Magnus Friberg). 1 ex Fornskinnåkrarna, Kvismaren, 5-7.5 (Åke Pettersson, Stellan Andersson). 1 ex Stora Röknen, Vättern, Nr 18.5 (Leif Sildén) **Höst:** 1 ex Rävångsmaden, Rynningeviken, 29.10 och 30.10 (Bernt Bergström). 1 ex Fågeludden, Oset, 2.11 (Åke Pettersson). 2 ex Västra kröken, Kvismaren, 2.11 (Magnus Persson). 1 ex Västra rakan, Kvismaren, 8.11 (Magnus Friberg, Mårten Gustavsson). 1 ex Almbyängen, Oset, 24.11 (Lennart Eriksson).

Pärluggla *Aegolius funereus*

Ett mycket bra år för pärlugglan! Från hela 55 lokaler har ropande fåglar rapporterats. På flera av dessa har flera ugglor hörts samtidigt. Flest fynd är gjorda inom Villingsbergs skjutfält med hela 32 namngivna lokaler. Risken för dubbelräkningar är stor med så många närliggande lokaler. En bedömning är att 40-50 ropande pärlugglor fanns i Närkes skogar. Två rapporter som visar den goda tillgången på pärlugglor är 10 ex spel/sång Villingsbergs skjutfält 12.3 (Martin Carlsson) samt 5 ex spel/sång Brevens bruk 31.3 (Leif Sildén).

Häckning: 3 ex pulli/nyligen flygga Falltorp, Atlasruta 10E0e (Gåssjön) 18.6 (Kjell Johansson). **Noterbart:** 1 ex spel/sång, ej häckning Frimansängs naturskog 16.12 (Per Karlsson Linderoth).

Nattskär *Caprimulgus europaeus*

Ett bra år med 70-80 spelande nattskär. Reviren finns framför allt i Kilsbergen men även i Brevens Bruk, Askersund, Laxå samt i Kägla finns gott om nattskär.

Noterbart: 1 ex ringmärkt Ängfallet, Kvismaren, 2.9 (Kvismare Fågelstation). 1 ex Vranavägen 9, Sköllersta, 3.9 och 5.9 (Magnus Friberg). 1 1K Gällersta 4.9 (Joakim Johansson). 1 ex Bärsta, Kvismaren, 12.9 (Magnus Persson). 1 ex Ormkärrsplattformen, Kvismaren, 19.9 (Inger-Marie Carlsen)

Tornseglare *Apus apus*

En större ansamling platsar i årets sammanställning. I övrigt inga observationer utöver det normala.

Större antal: 1000 ex Rysjön, Kvismaren, 22.6 (Ola Erlandsson).

Orientseglare *Apus pacificus*

Landskapets andra fynd av denna extremt sällsynta art! Upptäcktes först den 10.5 och sågs även kort dagen därpå. Var sedan osynlig fram till den 30.5 då den återupptäcktes på samma plats igen. Sågs glädjande nog av många tillresta skådare vid bägge tillfällena!

1 fynd: 1 ex Nyängen, Kvismaren, 10.5 (*Johan Åhlén, Joakim Johansson m.fl.). 1 ex Banvallen, 1 ex Rysjön, Kvismaren, 11.5 (Ronnie Lindqvist, Patrik Axelsson). 1 ex Löten, Kvismaren, 30.5 (Anders Nilsson m.fl.).

Kungsfiskare *Alcedo atthis*

En konstaterad häckning som gav två flygga ungar vid Karlslund är den enda säkerställda häckningen under året. Arten häckar sannolikt inte årligen i landskapet. Senast arten konstaterades häcka i Närke var år 2009. (Ola Erlandsson). I övrigt många fynd under året så ytterligare några häckningar har sannolikt förekommit i regionen.

Kungsfiskare. Troligen hona då den har röd rot på undermabb.

Januari-april: 1 ex Rävängen, Karlslund, 7.1 (Ola Erlandsson). 1 ex Hästhagen, Karlslund, 13.1 (Stickan Hallemark). 1 ex Karlslund 15.2 (Britt-Louise Korslid). 1 ex Södra tornet, Tysslingen, 22.3 (Monica Ahlberg, Anita Ahlberg m.fl.). 1 ex Tisaren, Åsbro 16.4 (genom Per Andersson). 1 ex Öby kulle, Kvismaren, 20.4 (Lars Nilsson, Magnus Friberg). **Maj-augusti:** 1 ex Lindbacka 13.5 (Rolf Sykkijev). 1 ex Banvalldungen, Tysslingen, 25.5 (Ola Erlandsson). 1 ex Öby kulle, Kvismaren, 29.6 (Lotta Berg, Emma Berg m.fl.). 1 ex Banvallen, Rysjön, Kvismaren, 22.7 (Kvismare Fågelstation m.fl.). 1 ex Långa bron, Oset, 5.8 (Kenth Elofsson). 1 ex Södra tornet, Tysslingen, 15.8 (Patrik Strömberg). 1 ex Åslasjön, Kvismaren, 17.8 (Marieanne Johansson, Åke Johansson). 1 ex Sunds herrgård, Nysund Nrk, 31.8 (Sören Hedberg). **September-oktober:** 1 hane Segersjö 7.9 (Anders Jacobsson). 1 ex Glashytteudden, Ekeby-Almby, 8.9 (Håkan Nicander). 1 ex Yxnäsa udde, Segersjö, 13.9 (Anders Jacobsson). 1 ex Ormesta holme, Oset, 15-17.9 (Lennart Eriksson, Pierre Blanksvärd). 1 ex Sörbysjön (f.d. Kilen), Kvismaren, 19.9 (Oskar Wändell, Åke Pettersson m.fl.). 1 ex Lillåns mynning, Oset, 26.9-4.10 (Sune Johansson, Berit Söderberg m.fl.). 1 ex Vattenparken, Rynningeviken, 26-27.9 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 1 ex Lindbacka 29.9 (Rolf Sykkijev). 1 ex Löten, Kvismaren, 4.10 (Håkan Persson). 1 ex Ormkärrsplattformen, Kvismaren 4.10 (Annika Lorin). 3 ex Segersjö 5.10 (Magnus Jäderblad). 1 ex Segersjö 5.10 (Anders Jacobsson). 1 ex Svartån, Örebro, 14.10 (Frank Tholfsson). 2 ex Segersjö 18.10 (Anders Jacobsson). 1 ex Hjälmarén Nrk 19.10 (Leif Sildén). 1 ex Hammarsån, Kvismaren, 19.10 (Anders Jacobsson). 1 ex Segersjö 22.10 (Kent Larsson). 1 ex Fågeludden, Oset, 24.10 (Per Wedholm). 1 ex förbifl. Segersjö 28.10 (Kent Larsson). **November-december:** 1 ex Snavlunda, Lindbacka, 1.11 (Stefan Risberg). 1 ex Tysslingen, Södra, Tysslingen, 2.11 (Helny Olsson). 1 ex Cementrännan, Oset, 3.11 (Kjell Johansson). 1 ex Segersjö 9.11 (Johan Åhlén). 1 ex Dimbobaden 9.11 (Fredrik Engström, Ulf Hansson m.fl.). 1 ex Cementrännan, Oset, 18.11 (Anders Nilsson). 1 ex Ormesta holme, Oset, 1.12 (Lennart Eriksson). 1 ex Segersjö 21.12 (Anders Jacobsson). 1 ex Småbåtshamnen, Örebro, 25.12 (Jan Tisell). 1 ex Odensbacken 27.12 (Ove Åkesson). 1 ex Cementrännan, Oset, 30-31.12 (Bengt Jalsborn, Stig Ehrnell m.fl.).

Härfågel *Upupa epops*

Ett exemplar upptäcktes 8.10 utanför Tullängsskolans matsal i Örebro. Den för landskapet rara fågeln stannade på platsen till och med den 11.10, övernattade i träden utanför matsalen och sågs huvudsakligen morgon och kväll i anslutning till skolan av en stor mängd fågelintresserade.

1 fynd: 1 ex Tullängsskolan, Örebro, 8-11.10 (*Anna-Eva Olsson, Per Wedholm m.fl.).

Göktyta *Jynx torquilla*

Lyckade häckningar har rapporterats från hela 17 lokaler. I första hand genom rapporter från Leif Eckmann men även från flitiga atlasinventerare.

Gråspett *Picus canus*

Inga fynd under häckningstid. Ropande gråspett hördes dock i Garphyttans Nationalpark 12.3-4.4.

Noterbart: 2 ex spel/sång Garphyttans nationalpark 12.3 (Lennart Andersson, Håkan Carlestam m.fl.). 1 ex ropade på samma plats 13.3-4.4 (Lennart Eriksson, Åke Pettersson m.fl.).

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

Glädjande rapporter om minst 10 lyckade häckningar med sedda/hörda ungar från Lunger, Fröshammarsviken, Asker, Glomman, Kvismaren, Oset, Rävängsen, Örebro, Sköllersta samt Fjugesta. Slår toppnoteringen från år 2005 då åtta häckningar noterades

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

Två konstaterade häckningar samt ytterligare några par i lämplig häckningsbiotop under häckningstid år årets facit. Arten är säkert förbisedd som häckfågel i landskapet.

Häckningar: 1 ex pulli/nyligen flygg Atlasruta 10F5i (Lunger) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson gnm Ronnie Lindqvist). 3 ex föda åt ungar Berga, Villingsbergs skjutfält 19.7 (Jan Korslid, Britt-Louise Korslid). **Häckning?:** 2 i par Runsåsen, Villingsbergs skjutfält 27.4 (Stefan Risberg). 2 i par Tolshyttan, Villingsbergs skjutfält 27.4 (Stefan Risberg). 2 i par Tolstorp, Villingsbergs skjutfält 3.5 (Stefan Risberg).

Trädlärka *Lullula arborea*

Spelande hannar har rapporterats från 39 lokaler runt om i landskapet. Det högsta antalet på hela 2000-talet! Tack vare atlasinventerarna har flera nya lokaler blivit besökta vilket säkert har bidragit till den höga siffran. Trädlärkan uppträder numera fåtaligt på höststräcket.

Noterbart: 3 ex str SV Venastugan, Rynningeviken, 30.9 (Leif Sandgren) samt 5 ex str SV Nytorpsfältet, Karlslund, 11.10 (Ola Erlandsson).

Sånglärka *Alda arvensis*

Vinterfynd hör inte till vanligheterna men kommer troligen att bli vanligare då vintrarna verkar bli mildare och mildare.

Vinter: 1 ex Lövholmen, Kvismaren, 26.12 (Magnus Friberg).

Berglärka *Eremophila alpestris*

Ett fynd på våren samt ett fynd med 2 ex på hösten är de enda observationerna under året.

2 fynd: 1 ex honf Bästa åkrar, Kvismaren, 21.3 (Per Karlsson Linderum). 2 ex Valen, Hjälmaren Nrk, 7.10 (Ulf Eriksson).

Ängsfiplärka *Anthus pratensis*

Vinterfynd hör inte till vanligheterna för denna art heller men de är ju relativt tåliga och kommer troligen att, i likhet med sånglärkorna, bli vanligare vintertid.

Vinter: 1 ex Gränsjö södra 16.2 (Nils Eriksson).

Rödstrupig fiplärka *Anthus cervinus*

Ett vårfynd per år är numera normalt för denna art. Under höststräcket rapporterad under den normala perioden 15.8-28.9. Som mest noterades sex exemplar vid Västra rakan, Kvismaren, 7.9 (Åke Pettersson).

Vår: 1 ex Näsbybäcken, Oset 30.5 (Lennart Eriksson).

Skårfiplärka *Anthus petrosus*

Samtliga fynd under året listas nedan:

Vår: 1-2 ex Tvärågen, Oset, 23-27.3 (Lennart Eriksson, Bernt Bergström m.fl.). 1 ex Rävängsmaden, Rynningeviken, 25-27.3 (Leif Sandgren, Jens Sandgren m.fl.). 1 ex Fågeludden, Oset, 29.3 (Joakim Johansson). **Höst:** 1 ex Läppe småbåtshamn, Läppe, 4.10 (Anders Jacobsson, Anders Karlsson). 1 ex Rysjön, Kvismaren, 11.10 (Per Karlsson Linderum). 1 ex Rävängsmaden, Rynningeviken, 9-11.11 (Nils Eriksson, Kjell Johansson m.fl.).

Citronärla *Motacilla citreola*

För tredje året i rad sågs denna ärla och dessutom med två fynd som blev landskapets 7:e och 8:e.

2 fynd: 1 hane Åslaholmen, Kvismaren, 29.4 (Per Karlsson Linderum). 1 2K hane Lakdammarna, Rynningeviken, 22-23.6 (Lennart Eriksson, Anders Carlberg, Johan Åhlén m.fl.).

Forsärla *Motacilla cinerea*

Antalet rapporter med forsärlor i lämplig miljö fortsätter att öka. För år 2014 kom rapporter från minst 36 olika lokaler. Totalt bestånd torde nu uppgå till 40-50 par.

Vinter: 1 ex Cementrännan, Oset, 1.11-21.12 (Sune Johansson, Berit Söderberg m.fl.).

Ekonomia
Redovisningskonsult AB

Telefon 019-58 10 45

har bidragit till detta nummer av
Fåglar i Närke

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Inga fynd under häckningstid vilket teoretiskt skulle kunna förekomma i de nordligare delarna av landskapet. Norra Värmland uppskattas till exempel ha cirka 500 häckande par. En större ansamling förtjänar ett extra omnämnande.

Större antal: 500 ex Barkaregatan, Näsby, Örebro 12.1 (Per Wedholm).

Strömstare *Cinclus cinclus*

Framför allt tack vare flitiga atlasinventerare har sju häckningar kunnat konstateras. Dessutom finns noteringar om ytterligare två lokaler med strömstare under maj månad men utan häckningsindicer. Antalet konstaterade häckningar har de senaste åren varierat mellan noll och 13 stycken. En art som kräver stora inventeringsinsatser!

Järnsparv *Prunella modularis*

Tredje året i rad med vinterfynd vilket ligger i linje med uppträdandet i resten av landet.

Vinter: 1 ex Ekebo, Edsberg, 23.11 (Sandra Tengelin). 1 ex Krogstugan, Karlslund, 28-29.12 (Sune Johansson, Berit Söderberg).

Rödhake *Erithacus rubecula*

Rödhaken fortsätter att öka som vintergäst. Totalt minst 23 individer i januari samt minst 17 i december. Framför allt i Örebro-området men den dyker även upp i fågelborden på allt fler lokaler runt om i landskapet. Vinterfynd utanför Örebro ses nedan.

Vinter: 1 ex Babelsvägen 2, Sköllersta, 1.1 (Per Karlsson Linderum, Carl Linderum m.fl.). 1 ex Djursnäs 4.1 (Per Karlsson Linderum, Hasse Molin). 1 ex Berga, Villingsbergs skjutfält 4.1 (Berit Söderberg, Sune Johansson). 1 ex Högsäter, Dylta Bruk, Seltorp 5.1 (Lennart Söderkvist). 1 ex Svalstigen 4, Pålshoda, 16.1 (Arne Holmer). 1 ex Flyhagen Ånnabodavägen, Garphyttan, 4.12 (Benny Fredriksson). 1 ex Glanshammar 27.12 (Matts Deubler). 1 ex Odensbacken 28.12 (Ove Åkesson). 1 ex Kvarntorps industriomr., Kvarntorpshögen, 28.12 (Frank Tholfsson).

Blåhake *Luscinia svecica*

Två fynd i maj får anses normalt då arten uppträder sparsamt under våren. Höstens många observationer gjordes inom perioden 14.8 till 24.9 vilket är helt normalt.

Vår: 1 ex Björka lertag 6.5 (Jonas Engzell). 1 ad hane Latorpsbruk 16.5 (genom Michael Andersson).

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

Arten fortsätter att öka och med stor sannolikhet har minst sex häckningar genomförts. Dessutom har sjungande hannar hörts på ytterligare några platser under häckningstid. Totalt bestånd kan vara

8-10 par!

Vår: 1 hona Venastugan, Rynningeviken, 31.3-1.4 (Lennart Eriksson, Ola Erlandsson m.fl.). 1 hane Stentornet, Rynningeviken, 1.4 (Pelle Barkengren). 1 hona Stora Hjortstorp, Rynningeviken, 2.4 (Kenth Elofsson).

Sannolika eller konstaterade häckningar: 1 par Garphyttan Wire, Garphyttan, 5.4-13.8 (Michael Andersson, m.fl.). 1 par + 2 1K Kvarntorps industriomr., Kvarntorpshögen, 26.4-25.9 (Per Karlsson Linderum, Magnus Persson m.fl.). 1 par + 2 1K permanent revir Industrigatan/Ralavägen, Hallsberg, 10.5-8.8 (K G Andersson, Pierre Blanksvärd m.fl.) 1 par + 2 ex pulli/nyligen flygga Hallsbergs lertag, Hallsberg, 31.5-5.6 (Hans Waern, KG Andersson m.fl.). 1 par + 3 ex pulli/nyligen flygga Vretstorp 9.7-6.8 (Pierre Blanksvärd, Mårten Gustavsson m.fl.). 1 par varnande Värmeverket, Örsro, Örebro, 10-19.7 (Ola Erlandsson, Håkan Johannesson m.fl.). **Övriga observationer under häckningstid:** 1 ex Frösshammarsviken Nr 1.6-31.7 (genom Ronnie Lindqvist). 1 ex Atlasruta 10F5i (Lunger) 1.6-31.7 (genom Ronnie Lindqvist). 1 ex Rostagårdsparken, Örebro, 9.5 (Per Karlsson Linderum). 1 hane Kvinnersta, Hovsta, 12-13.5 (genom Michael Andersson) 1 ex DHL Mosås, 8-15.6 (Åke Lorin, Bernt Jerlström m.fl.). 1 hane Tegelgatan 8.6 (Billy Lindblom). 1 ex Aspholmen, Örebro, 9.6 (Håkan Persson). 1 hona Gamla tippen, Oset, 10.6 (Lennart Eriksson). 1 hane Kvinnersta, Hovsta, 20.6 (Michael Andersson). 1 hane Hallsberg 24.6 (Leif Jonsson).

Höst: 1 ex Stockakärret, Villingsbergs skjutfält 13.8 (Kjell Johansson, Pierre Blanksvärd, Stefan Risberg). 1 ex Välakärret, Vibysjön 9.9 (Kent Larsson). 1 ex Tullängsskolan, Örebro, 11.10 (Sune Johansson, Berit Söderberg).

Ringtrast *Turdus torquatus*

Nio vårfynd och alla i april månad. Fågeln i Vretstorp 9-10.4 har bedömts som samma individ. Som så många år tidigare gjordes inga höstfynd.

9 fynd: 1 ad hane Björshult, Vretstorp, 9.4 (Joakim Johansson). 1 hane Börjeslätt, Vretstorp, 10.4 (*Pierre Blanksvärd, Kent Larsson m.fl.). 1 ad hane Ångsholmen, Tysslingen, 10.4 (Åke Jalo). 1 ex Nybble, Sköllersta, 12.4 (Per Karlsson Linderum). 1 hona Gökhult 13.4 (Sören Hedberg). 1 hane Vallby, Viby 15.4 (Pierre Blanksvärd, Mårten Gustavsson). 2 hane Åbytorp 17-18.4 (*Hans Waern, Jonas Blücher m.fl.). 1 hane Tallbacken, Kvismaren 18.4 (Leif Sildén). 1 hane Marieberg 18.4 (Bernt Jerlström).

Björktrast *Turdus pilaris*

Stora mängder passerade några dagar i slutet på oktober.

Större antal: 6250 ex str Venastugan, Rynningeviken 26.10 (Ola Erlandsson). 1450 ex str Eurostop, Boglundsängen, 28.10 (Ola Erlandsson).

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Inte sedan invasionen 2010 har så många vinterfynd noterats i landskapet.

Vinter: 1 ex Brantströms gränd, Nasta, 5.1 (Åke Lorin). 1 ex Löten, Kvismaren, 23.2 (Magnus Friberg). 1 ex Almby, Örebro, 1.12 (Håkan Johannesson). 1 ex Södra tornet, Tysslingen, 6.12 (Ola Erlandsson). 1 ex Södra tornet, Tysslingen, 7.12 (Kjell Jo-

hansson, Pierre Blanksvärd m.fl.). 1 ex Gräve by, Tysslingen, 17.12 (Rolf Sykkijev)

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Inga vinterfynd gjordes men däremot vad som får anses vara ett tidigt vårfynd trots att det gjordes i februari månad.

Noterbart: 2 ex Kantarellstigen 6, Åsbro, 25.2 (Kent Larsson).

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

81 sjungande gräshoppsångare noterades under perioden 4.5-1.8. Detta är en bit under medel för 2000-talet som ligger på runt 90 ex. Det är dock i paritet med de senaste två årens 85 ex (2013) och 75 ex (2012).

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

Efter fjolårets formidabla rekord med 80 fynd av 89 individer, nästan halverades siffrorna under 2014 och stannade på 42 fynd av 46 individer. Likväl är det strålande siffror i jämförelse med de flesta andra år.

42 fynd av 46 individer: 2 ex spel/sång Ormkärret, Kvismaren, 18.5-15.6 (*Thomas Nilsson, Kent Larsson m.fl.). 1 ex spel/sång Åslasjön, Kvismaren, 18.5 (Bernth Andersson, Inger Ek Andersson). 1 ex spel/sång Myrö 21.5 (Oscar Axelsson). 1 ex spel/sång Reningsverket, Oset, 22.5-31.5 (*Åke Pettersson, Helny Olsson m.fl.). 1 ex spel/sång Björka lertag 22.5 (Jonas Engzell). 1 ex spel/sång Segersjö dammar, Segersjö, 23.5-25.5 (Anders Jacobsson). 1 ex spel/sång Körtingsberg, Viby, 23-25.5 (*Pierre Blanksvärd, Tage Carlsson m.fl.). 1 ex spel/sång Rysjön, Kvismaren, 23.5 (Åke Pettersson). 1 ex spel/sång Vibysjön 24-26.5 (Pierre Blanksvärd). 2 ex spel/sång Värnsta 24-25.5 (*Pierre Blanksvärd, Tage Carlsson m.fl.). 1 ex Egbyåsen, Segersjö, 24.5-1.6 (*Anders Jacobsson, Leif Sildén, m.fl.). 1 ex Åby-parken, Örebro, 25.5-13.7 (*Håkan Friberg, Ronnie Lindqvist m.fl.). 1 ex spel/sång Ungersmossen, Garphyttan, 25.5 (Michael Andersson). 1 2K hane ringm Reningsdammen, Rynningeviken, 26.5-17.6 (*Nils Eriksson, Lennart Eriksson m.fl.). 1 2K+ hane ringm Körplanen, Rynningeviken, 27.5-15.6 (*Lennart Eriksson, Björn Eriksson, m.fl.). 1 2K+ hane ringm Vattenparken, Rynningeviken, 27.5-15.6 (*Nils Eriksson, Lennart Eriksson, Leif Sandgren m.fl.). 1 ex spel/sång Vallby, Viby 30.5-8.7 (*Pierre Blanksvärd, Per Karlsson Linderum m.fl.). 1 2K+ hane ringm Husön, Kvismaren 1.6-19.7 (*Johan Åhlén, Magnus Persson m.fl.). 1 2K+ hane ringm Vattenparken, Rynningeviken, 2.6 (Lennart Eriksson). 1 ex spel/sång Råby, Stora Mellösa 5.6-15.6 (Anders Jacobsson, Leif Sildén). 2 ex spel/sång Råstasjön, Kvismaren, 6.6-6.7 (*Leif Sildén, Magnus Friberg m.fl.). 1

ex spel/sång Åby gård, Karlslund, 9.6-15.7 (*Ola Erlandsson, Rolf Sykkijev). 1 ex spel/sång Munkaboda, Kägla-området, 9.6 (Michael Andersson). 1 ex spel/sång Brona, Askersund 11.6 (genom Albin Lundkvist, Ingvar Andersson). 1 ex Cementrännan, Oset, 12.6-30.6 (*Lennart Eriksson, Stig Ehrnell m.fl.). 1 ex spel/sång Frogsta, Kvismaren 12.6 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson). 1 ex spel/sång Sörön, Kvismaren 12.6 (Magnus Persson). 1 ex permanent revir Hjälmarsnäs, Åssöbron 12.6 (Bo Ståhl, Michael Andersson). 1 ex spel/sång Löve, Ekeby, 13.6 (Michael Andersson). 1 ex spel/sång Egby, Segersjö, 21.6 (Anders Jacobsson). 1 ex spel/sång Biskopsvrak, Segersjö, 22.6 (Anders Jacobsson). 1 ex Södra tornet, Tysslingen 23.6 (*Joakim Andersen, Kjell Johansson m.fl.). 1 3K+ hane märkt Västra vassen, Rynningeviken, 29.6 (Lennart Eriksson). 1 ex spel/sång Segersjö, 4.7 (Anders Jacobsson). 1 ex spel/sång Atlasruta 10F3g (Stora Mellösa) 14.7 (Ola Erlandsson). 2 ex permanent revir Grythem, 22.7 (Bo Ståhl, Michael Andersson). 1 ex spel/sång Sörbybacken, Örebro, 28.7 (Bo Ståhl).

Gräshoppsångare

Vassångare *Locustella luscinioides*

Ett mycket bra år som gav åtta spelande individer. Fågeln på Värstamaden, Kvismaren, visade sig dessutom vara ringmärkt som årsunge 2013 på samma lokal. I tillägg noterades tre individer utanför häckningstid.

9 fynd, 11 individer: 1 ex spel/sång Stentornet, Rynningeviken 28.4 (*Bengt Andersson). 1 ex spel/sång Rysjön, Kvismaren, 29.4 (*Åke Pettersson). 1 ex permanent revir Frösshammarsviken 1.6-31.7 (*Ulf Eriksson). 2 ex spel/sång Svartåns mynning, Oset, 3.5-9.6 (*Åke Pettersson, Ulf Lindell m.fl.). 1 2K hane spel/sång, Värstamaden 10.5-17.5 (*Per Karlsson Linderum, Magnus Persson, Magnus Friberg). 1 ex spel/sång Öbymaden, Kvismaren, 18.5-20.5 (*Thomas Nilsson, Anita Hutter, Anders Hutter). 1 ex spel/sång Mellanlängen, Längensområdet, 18.6-29.7 (*Åke Pettersson, Robert Åkerlund m.fl.). 2 ex spel/sång, ej häckning Nynäsängen, Kvismaren, 13.8 (*Hå-

kan Persson). 1 IK märkt Kvismaren, 12.9 (Pelle Barkengren).

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

Tre starka år för busksångaren 2011-2013 följdes av ett fjärde 2014. 14 fynd av 15 individer, en ringmärkt individ inkluderad, är ett riktigt bra resultat. Inga säkra häckningar noterades.

14 fynd av 15 individer: 1 ex permanent revir Frösshammarsviken 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex spel/sång Björka lertag 18.5 (Jonas Engzell). 1 ex spel/sång Hallsbergs lertag, Hallsberg, 29.5-31.5 (*KG Andersson, Michael Andersson m.fl.). 1 ex spel/sång Egbyåsen, Segersjö, 31.5-15.6 (*Anders Jacobsson, Magnus Jäderblad m.fl.). ex spel/sång Ullavidammen, Sköllersta, 31.5 (Per Karlsson Linderum). 2 ex spel/sång Aldammen, Asker 1.6-14.6 (*Johan Åhlén, Britt-Louise Korslid, Jan Korslid m.fl.) 1 ex spel/sång Nordöstra tornet, Vibysjön, 4.6

Trastsångare

(Pierre Blanksvärd). 1 ex spel/sång Osvalla, Tysslingen, 6.6-16.6 (*Stefan Risberg, Lennart Eriksson m.fl.) 1 ex spel/sång Viby kyrka 7.6-11.6 (*Hans Waern, Roland Thuvander m.fl.) 1 ex spel/sång Fornskinnsmossen, Kvismaren, 7.6 (Johan Åhlén). 1 ex spel/sång Stora Mellösa 8.6 (*Anders Jacobsson, Jan Gunnarsson m.fl.) 1 ex spel/sång Segersjö 9.6-10.6 (Magnus Persson). 1 ex spel/sång Bondevrak, Segersjö, 15.6-22.6 (Anders Jacobsson). 1 IK ringm Åssön 31.7 (Kvismare Fågelstation).

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

Inventeringarna vid Oset och Rynningeviken gav 29 revirhävdande hannar, en identisk siffra med 2013. De 29 hannarnas fördelning var såhär:

Oset: 7 nymärkta hannar, 11 kontrollerade från tidigare år och 1 förblev omärkt. 4 lyckade häckningar funna, varav en kull med 5 pull, märktes.

Rynningeviken: 7 nymärkta hannar och 3 kontrollerade från tidigare års märkning. 3 lyckade häckningar hittades varav en

kull med 4 pull, märktes. (Lennart Eriksson).

Sammanlagt noterades minst 155 sjungande kärrsångare i Närke, en mycket hög siffra som kan jämföras med 124 ex under 2013. Ökningen kan till stor del tillskrivas våra atlasinventerare som under året satsat mycket på nattinventeringar. Utan dessa insatser hade troligen många kärrsångare förblivit oupptäckta. **Fenologi:** 1 ex Sörön, Kvismaren, 18.5 (Ronnie Lindqvist, Gun Isacson m.fl.) 1 ex. 1K ringm Venastugan, Rynningeviken, 4.9 (Märkplats Venan).

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus*

Tack vare forskningsprojekt på trastsångaren har vi en heltäckande bild över artens förekomst i Kvismaren och Segersjö. I Kvismaren observerades 22 hannar och 37 honor, som producerade 94 ungar. I Segersjö fann man 10 honor och 14 hannar, som resulterade i 35 ungar. Sammanlagt alltså 129 ungar på dessa två lokaler, att jämföra med fjolårets 132 (Kvismare Fågelstation). Vid Rynningeviken sjöng fyra hannar, vilket resulterade i två lyckade häckningar vid Rävängängen. I Oset sjöng två-tre hannar, vilket slutade med en lyckad häckning vid Näsbybäcken. (Lennart Eriksson).

Övriga lokaler med sjungande hannar: 1 hanne permanent revir Björköns SV 17.5 (Billy Lindblom, Jonas Blücher m.fl.) 1 ex spel/sång Atlasruta 10F4f (Åssön) 22.5-8.6 (Ola Erlandsson). 1 ex permanent revir Atlasruta 10F4j (Rävsvik) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir 10F5j (Nannberga) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Atlasruta 10F5i (Lunger) 1.5-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Atlasruta 10F5h (Götarsvik) 17.5 (Kent Halttunen, Bengt Jalsborn). 1 ex permanent revir Atlasruta 10F5g (Lillkyrka) 17.5 (Michael Andersson). 3 ex spel/sång Frösshammarsviken 1.6-31.7 (Ulf Eriksson, Ronnie Lindqvist). 1 ex spel/sång Norra Hjälmärstranden 17.5 (Michael Andersson, Ronnie Lindqvist m.fl.) 1 ex permanent revir Lungersbådan, Hjälmaren, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Valen Södra udden, Hjälmaren, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex spel/sång Vibysjön 20.5-4.6 (Kent Larsson, Pierre Blanksvärd). 1 ex spel/sång Reningsdammen, Vretstorp, 19.5-5.6 (Pierre Blanksvärd, Kent Larsson m.fl.) 1 ex spel/sång Länsmansberget, Göksholm 17.5 (Michael Andersson, Billy Lindblom m.fl.) 1 ex permanent revir Tomta, Göksholm, 5.7 (Gunnar Nilsson). 2 ex Katrinelund, Stora Mellösa 13.5-12.7 (Anders Jacobsson). 1 ex spel/sång Hässebergsdammen, Hallsberg, 2.6-8.6 (KG Andersson, Billy Lindblom). 1 ex Tisaren, Åsbro, 31.5 (Olof Hjelm).

Härmsångare *Hippolais icterina*

Nämnas kan den tidiga härmsångare som dök upp i Holmens industriområde, Örebro redan den 1 maj.

Fenologi: 1 ex spel/sång Holmens industriområde, Örebro 1.5-2.5 (Bengt Jalsborn, Bernt Bergström m.fl.)

Höksångare *Sylvia nisoria*

Hela sex fynd av höksångare gjordes i Närke under 2014, jämfört med en individ både 2012 och 2013. Fem av de sex fåglarna blev ringmärkta. Fyndens fördelning enligt nedan.

Oset: Max 2 ex 24.8-3.9 (*Per Wedholm, Lennart Eriksson, Magnus Friberg m.fl. Ett ex observerades 24.8-25.8 och ringmärktes, varpå ytterligare ett ex dök upp 26.8. De var sedan två till antalet fram till 30.8, varefter ett ex dröjde sig kvar till 3.9.

Kvismaren: 4 ex ringmärkta: 1 ex 4.8, 1 ex 21.8 och 2 ex 24.8 (Kvismare Fågelstation).

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

En tidigt anländ individ sjöng för full hals vid Rosenbergsstugan, Oset redan den 1 maj.

Fenologi: 1 ex spel/sång Rosenbergsstugan, Oset, 1.5 (Mats Svensson, Kent Halttunen m.fl.)

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Tre vinterfynd gjorde i landskapet under året, två i januari och ett i december.

Vinter: 1 hane Almbro, Gällersta, 1-10.1 (Peter Gustafson m.fl.) 1 ex Sörön, Kvismaren, 8.1 (Pelle Barkengren). 1 hane Fjugesta 28.12 (Anders Bengtsson).

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*

Lundsångare är alltid högtintressanta, men den ungfågel som blev ringmärkt på Banvallen, Rysjön, Kvismaren den 22.7 och därefter kontrollerad på samma plats den 2.8, visade upp lägsta möjliga fetthalt vid ringmärkningstillfället, vilket tyder på att häckning kan ha genomförts i området.

1 fynd: 1 1K ringm Banvallen, Rysjön, Kvismaren, 22.7 (Kvismare Fågelstation m.fl.). 1 1K märkt Banvallen, Rysjön, Kvismaren, 2.8 (Magnus Friberg).

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Gransångarens formidabla ökning i Sverige börjar ge eko även i Närke, där hela 26 sjungande hannar observerades under sommarperioden. Under vinterperioden observerades en individ vid Boglundsängen den 21.12.

Häckning?: 1 ex permanent revir Atlasruta 10F5j (Nannberga) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Atlasruta 10F5i (Lunger) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Frösshammarsviken 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex spel/sång Atlasruta 10F4j (Rävsvik) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex spel/sång Valen Södra udden, Hjälmaren 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex spel/sång Södra Holmsjön 15.5 (Jan Korslid, Britt-Louise Korslid). 2 ex permanent revir Åssön 17.5-17.7 (Ola Erlandsson, Lars H Johansson). 1 ex spel/sång Göksholms båthamn, Göksholm, 17.5

(Billy Lindblom). 1 ex spel/sång Ängfallet, Kvismaren, 17.5 (Ulf Persson, Anita Markusson). 1 ex spel/sång Gällersta 17.5 (Ulf Persson, Anita Markusson). 1 ex permanent revir Laxmossevägen/Holmen, Ödeby 18.5 (Åke Lorin). 1 ex spel/sång Segersjö dammar, Segersjö, 18.5-6.6 (Anders Jacobsson). 1 ex spel/sång Svartå 19.5 (Billy Lindblom). 1 ex spel/sång Söderäng, Toften, 19.5 (Billy Lindblom). 1 ex spel/sång Mullhyttan 21.5-1.7 (Patrik Strömberg). 1 ex spel/sång Däldenäs, Skagern, 25.5 (Bengt Andersson). 1 ex spel/sång Atlasruta 09E6i (Hunna) 27.5 (Ingvar Andersson). 1 ex spel/sång Hjälmarmaden 30.5 (Rolf Sykkijev). 1 ex spel/sång Hinderstorp, Stora Mellösa 1.6 (Anders Jacobsson). 1 ex spel/sång Näsby gård, Ekeby, 2.6 (Kjell Johansson). 1 ex permanent revir Borasjön 8.6 (Johan Wretenberg). 1 ex spel/sång Åbyparken, Örebro, 9.6 (Johan Ahlgren). 1 ex spel/sång Bärsta åkrar, Kvismaren, 19.6 (Erik Sjögren, Björn Abelson). 1 ex permanent revir Ringaby 27.6 (Åke Lorin). 1 ex permanent revir Kvarnvägen 23, Garphyttan, 30.6 (Kjell Johansson). **Vinter:** 1 ex Boglundsängen 21.12 (Sune Johansson).

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Årets första lövsångare observerades på tre olika lokaler den 18 april. I andra änden av säsongen noterades tre ex i början av oktober och ett extremt sent fynd i Oset den 9.11.

Fenologi vår: 1 ex Daldenäs, Skagern, 18.4 (Sören Hedberg). 1 ex Fågelsjön, Kvismaren, 18.4 (Håkan Carlestam). 1 ex spel/sång Venakullarna, Rynningeviken, 18.4 (Ola Erlandsson). **Fenologi höst:** 2 ex Södra tornet, Tysslingen, 1.10 (Jan Andersson). 1 ex Björka lertag 2.10 (Hans Waern). 1 ex locklåte Segersjö dammar, Segersjö, 4.10 (Anders Jacobsson). 1 ex spel/sång, ej häckning Rörkärret, Oset, 9.11 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström).

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla*

Närkes blott tredje fynd någonsin, och det andra på 2000-talet, dök upp vid Flyhagen i Garphyttan den 15.3. Den observerades enbart nämnda dag och försvann sedan.

1 fynd: 1 2K+ hane Flyhagen Annabodavägen, Garphyttan 15.3 (*Benny Fredriksson, Hans Waern, Pierre Blanksvärd m.fl.)

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Hela 14 fynd av mindre flugsnappare noterades 2014, att jämföra med nio under 2013. Liksom i fjol lyckades atlasinventeraren Billy Lindblom nosa upp en lyckad häckning, detta år i Tomta, Hallsberg, där en hona med två flygga ungar sågs mellan 12.7-14.7.

14 fynd: 1 ex lämpl. biotop Atlasruta 10F4j (Rävsvik) 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 ex permanent revir Valen Södra udden, Hjälmaren, 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 1 hane spel/sång Prinskullens naturreservat, Hammar 16.5 (*Peter Gustafson, Pierre Blanksvärd m.fl.) 1 ex permanent revir Sommarro, Örebro 20.5-4.6 (Stefan, Risberg, Kjell Johansson, Patrik Strömberg m.fl.) 1 hane spel/sång Jonstorp Edö 23.5 (Nils-Erik Ström). 1 hane spel/sång Lannafors, Garphyttan, 24.5 (Erik Törnvall). 1 ex spel/sång Bystad Näs, Sottern, 28.5 (Stig Enebjärn). 2 ad par i lämpl. häckbiotop Olles hage, Asker (*Anders Jacobsson, Per

Karlsson Linderum, Johan Åhlén m.fl.) 1 ex spel/sång Markaskogen, Almby, 1.6 (Kenth Elofsson). 1 ex spel/sång Hjälmabaden 16.6 (Åke Pettersson). 1 ex upprörd, varnande Lövängen, Garphyttans nationalpark, 17.6 (*Johan Åhlén, Lennart Eriksson m.fl.) 1 ad hona + 2 1K föda åt ungar Tomta, Hallsberg, 12.7-14.7 (*Billy Lindblom, Pierre Blanksvärd m.fl.) 1 hona Trystorps ekäng, Tångeråsa kyrka, 16.7 (Anders Hutter, Anita Hutter). 1 ex ringm Åssön 2.9 (Kvismare Fågelstation).

Skägges *Panurus biarmicus*

De flesta fynden under häckningstid härstammade från Kvismaren, men ett par ungfåglar sågs och ringmärktes även i Rynningeviken vilket tyder på att häckning kan ha genomförts där. Fyra säkra häckningar rapporterades, en i Frösshammarsviken samt tre i Kvismaren. I Kvismaren pågick ringmärkning under sensommar och höst, och under perioden 7.8-1.10 försågs hela 73 individer med ring

Häckningar: 1 ex pulli/nyligen flygga Frösshammarsviken 1.6-31.7 (Ulf Eriksson). 5 1K bo, ägg/ungar Åslasjön, Kvismaren, 19.5 (Peter Gustafsson). 6 pull Åslasjön, Kvismaren 29.5 (Bengt Andersson). 12 1K pulli/nyligen flygga Västra kröken, Kvismaren, 18.7 (Mårten Gustavsson). **Större antal:** 50 ex Fågelsjön, Kvismaren, 6.12 (Per Karlsson Linderum). 35 ex Löten, Kvismaren, 6.9 (Magnus Friberg).

Pungmes *Remiz pendulinus*

I Kvismaren gjordes årets första observation av bobyggande par vid Åslaholmen 19.4. Därefter dök det upp lockande hanar som följer: 1 ex i Ormkärret, 1 ex på Hägerstamaden och 1 ex på Banvallen vid Rysjön. 1 par i norra änden av Rysjön fick ut 4 ungar och 1 par i Fågelsjön fick ut åtminstone 2 ungar. Mycket glädjande med ännu ett bra år för arten i området (Magnus Friberg, Kvismare Fågelstation). Vid Segersjö dammar ringmärktes en bobyggande hane, som höll till på lokalen mellan 24.4-6.5. Häckningsförsöket avbröts emellertid, då ingen hona dök upp. (*Anders Jacobsson, Magnus Friberg m.fl.). Vid Reningsverket, Oset, observerades en bobyggande hane mellan 12.5-10.6, men inte heller här blev utfallet någon lyckad häckning. (*Johan Åhlén, Håkan Carlestam, m.fl.) Utöver nämnda lokaler observerades även en sjungande hane vid Aldammen i Asker den 14.6 (Jan Korslid, Britt-Louise Korslid).

Sommargylling *Oriolus oriolus*

Endast två observationer av sommargylling under 2014.

2 fynd: 1 ex spel/sång Ängfallet, Kvismaren, 28.5 (Magnus Persson, Pierre Blanksvärd m.fl.) 1 hane spel/sång Hasselfors bruk, Hasselfors, 6.6 (Ulla Winroth).

Smalnäbbad nötkråka *Nucifraga caryocatactes macrorhynchos*

De två smalnäbbade nötkråkor som besökte Vattenverket, Karlslund, 24.11-31.12 2013, stannade kvar på lokalen även under inledningen av 2014. Fram till 17.1 sågs de tillsammans. Den 23.2 sågs dessutom ett ex vid Nytorpsfälten, Karlslund.

1 fynd: 2 ex Vattenverket, Karlslund 1.1-17.1 (Magnus Friberg, Ove Pettersson, Bengt Jalsborn m.fl.) 1 ex Nytorpsfälten, Karlslund 23.2 (Ola Erlandsson).

Kaja *Corvus monedula*

De lokala kajornas dagliga morgonturer mellan Örebro stad och det omkringliggande åkerlandskapet är vi alla väl bevandrade med. Nämnas kan därför de hela 5270 ex som kom sträckande i en helt annan riktning över Karlslund 17.10.

Noterbart: 5270 ex str SV Nytorpsfälten, Karlslund 17.10 (Ola Erlandsson).

Råka *Corvus frugilegus*

Det mesta gällande råkan var medelmåttigt under 2014, inte minst vintertid med endast två decemberfynd. Några större antal fick vi inte heller uppleva då 14 ex var max. Inga häckningsfynd noteras, men en handfull observationer spridda över landskapet blev det under maj och juni.

Sommar: 1 ex Björka lertag 3.5 (Hans Waern, Jonas Engzell)

Skägges hane

m.fl.) 1 ex Ullavisjön, Glanshammar, 4.5 (Oscar Axelsson). 12 ex Laxå-området 22.5 (John-Eric Thore). 2 ex Hammarmaden, Kvismaren, 16.6 (Carl-Oscar Lind). 1 ex Husön, Kvismaren, 30.6 (August Thomasson). **Vinter:** Max 2 ex Oset 6.12-10.12 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson m.fl.) 1 ex Restamosen, Kvismaren, 20.12 (Magnus Friberg). **Större antal:** 14 ex Resta 14.10 (Anders Jacobsson). 11 ex str SV Pålshodagatan 13, Örebro, 11.10 (Johan Åhlén). 10 ad Ormesta gård 1.3 (Åke Lorin, Bernt Jerlström).

Stare *Sturnus vulgaris*

En mild och långdragen höst gjorde att fler starar än vanligt stannade kvar i landskapet under december. Nedan publiceras de största flockarna, och utöver dessa sågs enstaka ex eller mindre flockar på ett flertal lokaler. Under årets början var det ganska sparsmakat med starar. Som mest sågs 13 ex vid Marieberg på årets allra första dag.

Största vinterflockarna: 13 ex Marieberg 1.1 (Peter Gustafson). Max 35 ex Boglundsängen 2.12-13.12 (Sune Johansson, Kent Halttunen m.fl.) Max 30 ex Oset 3-24.12 (Åke Pettersson, Bo Ståhl m.fl.) 55 ex Välakärr, Vibysjön, 12.12 (Kent Larsson). Max 40 ex Mäjsa, Rinkaby, 13.12-20.12 (Oscar Axelsson). 22 ex Rynningeviken 9.12 (Ola Erlandsson). 22 ex Sticksjö 9.12 (Tommy Sundqvist).

Ob. bo-/bergfink *Fringilla sp.*

Det blev en ordentlig urladdning av bo-/bergfink över Hemfjärden den 28.9, då sammanlagt 106 850 individer rapporterades sträcka söderut via Venastugan, Rynningeviken och Ässön. 27.9 var också en hyfsad dag, med 23 700 sträckande finkar vid Venastugan. Dessutom sågs en enorm flock på uppskattningsvis 10 000 individer som rastade på Fornskinnsåkrarna, Kvismaren, den 23.3.

Större antal: 10000 ex Fornskinnsåkrarna, Kvismaren 23.3 (Johan Åhlén). 23700 ex str SV Venastugan, Rynningeviken, 27.9 (Ola Erlandsson). 48500 ex str Ässön 28.9 (Leif Sildén). 58350 ex str SV Venastugan, Rynningeviken 28.9 (Ola Erlandsson).

Grönsiska *Carduelis spinus*

Vanligtvis är sisksträcket utdraget över hela hösten, men så icke 2014. Endast en dag är värd att nämna - men den dagen var desto mer spektakulär.

Den 28.9 drog sammanlagt 9 200 grönsiskor söderut över Rynningeviken, resp. Ässön. 28.9 var för övrigt den dag då även drygt 100000 bo-/bergfinkar sträckte över nämnda lokaler, så det blev en hektisk morgon för sträckräknarna.

Större antal: 5600 ex str Ässön 28.9 (Leif Sildén). 3600 ex str SV Venastugan, Rynningeviken, 28.9 (Ola Erlandsson).

Hämpling *Carduelis cannabina*

Ett vinterfynd av hämpling noterades under 2014, den 8.12 med 1 ex i Sommarro, Örebro.

Vinter: 1 ex Sommarro, Örebro, 8.12 (Britt-Louise Korslid, Jan Korslid).

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris*

Inga större mängder med vinterhämplingar under vintermånaderna. Speciellt skvalt var det i december med bara två fynd. Under vår och höst observerades flockar på ett flertal lokaler, varav tresiffriga flockar på fyra lokaler under våren och på en lokal under hösten.

Vinter: 40 ex Axbergshammar 2.1 (Håkan Lavebratt). 1 hona Mullhyttan 5.2 (Bengt Karlsson, Leif Paakkonen). 21 ex Ekeberg, Lanna 15.2 (Sune Johansson, Berit Söderberg). 10 ex Löten, Kvismaren, 17.2 (Per Karlsson Linderum). 30 ex Västra rakan, Kvismaren, 21.2 (Håkan Persson, Håkan Ellehammar). 2 ex Öby kulle, Kvismaren, 25.2 (Bernt Jerlström). 20 ex Ormesta holme, Oset, 12.12 (Lennart Eriksson). 2 ex Hampetorp 12.12 (Ola Erlandsson). **Noterbart vår:** Max 150 ex Sticksjö 1.4-2.4 (Tommy Sundqvist, Jan Tranderyd). 170 ex Mäjsa, Rinkaby 4.4 (Oscar Axelsson). 125 ex Tysslingen Norra, Tysslingen 5.4 (Erik Törnvall). Max 150 ex Genstorp, Viby, 7.4-12.4 (Tage Carlsson, Pierre Blanksvärd, Kent Halttunen m.fl.). **Noterbart höst:** 130 ex Västra rakan, Kvismaren 2.11 (Leif Sildén).

Gråsiska *Carduelis flammea*

Några större flockar visade upp sig i Närke i början och framför allt i slutet av året.

Större antal: Max 300 ex Fallen, Karlslund 2.11-9.11 (Ola Erlandsson). 275 ex Östra Vintergatan 76, Örebro, 14.12 (Ola Erlandsson). 250 ex Ormesta holme 9.12-16.12 (Lennart Eriksson, Ola Erlandsson). 217 str SV Nytorpsfälten, Karlslund, 30.10 (Ola Erlandsson). 200 ex Pålshodagatan 13, Örebro, 8.12 (Johan Åhlén). 200 ex Gäddviken, Väringen, 17.12 (Jan-Olov Ragnarsson). Max 200 ex Hammarmaden, Kvismaren, 2.1-4.1 (Pierre Blanksvärd, Magnus Friberg m.fl.).

Brunsiska *Carduelis flammea cabaret*

Antalet fynd av brunsiska minskade under 2014 jämfört med 2013 från tolv till sex, inklusive två ringmärkningar.

6 fynd: 2 ex Hammarmaden, Kvismaren, 2.1 (Pierre Blanksvärd). 2 ex Flyhagen Ånnabodavägen, Garphyttan, 25.1 (Benny Fredriksson), 1 ex Västkärr 24.9 (Pierre Blanksvärd). 2 ex Ry-

Våra kurser och arrangemang sker
i samarbete med:

Studie
främjandet

sjötornet, Kvismaren, 28.9 (Per Karlsson Linderum). 1 2K hona ringm Näsbybacken, Oset, 29.9 (Per Wedholm). 1 ex ringm Åssön 18.10 (Andreas Tranderyd, Magnus Friberg).

Snösiska *Carduelis hornemanni*

Hela 36 snösiskor noterades i Närke under 2014. En mycket bra siffra! Nästan samtliga dök upp under perioden januari-mars, medan det var betydligt magrare med observationer i slutet av året. **23 fynd av 36 individer:** 2 ex Näsbybacken, Oset, 1.1-6-1 (Per Wedholm, Stefan Risberg m.fl.). Max 5 ex Pålshögsgatan 13, Örebro, 1.1-3-1 (Johan Åhlén). 1 ex Sticksjö 1.1-31.1 (Tommy Sundqvist). Max 3 ex Kvismaren 1.1-7.3 (Leif Sildén, Johan Åhlén, m.fl.). 3 honor Sörbyängen, Örebro, 3.1 (Stickan Hallemark). 1 2K hane Tuppa Klaras väg 4.1 (Leif Sandgren). 1 ad hane Laxå 4.1 (Leif Paakkonen). 2 ex Aldammen, Asker, 4.1 (Per Karlsson Linderum, Hasse Molin). 1 ex Kroktjärns skjutplats, Villingsbergs S skjutfält 5.1 (Stefan Risberg). 1 ex Uggeboda, Stortorp, 7.1-16.3 (Kent Larsson, Ola Strand). 1 ex Karlslund, Örebro, 13.1-17.1 (Bo Ståhl, Staffan Gustafsson). 1 hane Sköllersta 18.1-30.1 (Per Karlsson Linderum, Pierre Blanksvärd). 2 ex Hallsberg 22.1 (Sven Gustafsson). 1 2K+ hane Blåklintstigen 2, Örebro, 23-24.1 (Lennart Eriksson). 1 ex Rundstigen 15, V Markasjön 24.1-25.2 (Håkan Johannesson). 2 ex Flyhagen Ånnabodavägen, Garphyttan, 25-26.1 (Benny Fredriksson, Åke Lorin m.fl.). 1 2K Karlshällsvägen 2, Nasta, Örebro 27.1-25.3 (Åke Lorin, Stefan Risberg). 1 ex Gullivägen, Vintrosa, 27.1 (Helny Olsson). 1 ad hane Kantarellstigen 6, Åsbro, 6.2 (Kent Larsson). 1 ex Tallbacka Majas väg 12, Norra Bro, 7.2-10.3 (Marianne Johansson, Åke Johansson m.fl.). 2 ex Reningsdammen, Vretstorp, 18.2 (Pierre Blanksvärd, Mårten Gustavsson). 1 ex Ormesta holme, Oset, 12.12 (Ola Erlandsson, Lennart Eriksson). 1 ex Dimbobaden 20.12 (Per Karlsson Linderum).

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

Det blev 28 fynd av bändelkorsnäbb under året, fördelat på några få under januari-februari och betydligt fler under sensommaren och hösten. Fåglarna vid Örebro Universitet dök upp på lokalen den 5 december 2013 och var kvar fyra dagar in på 2014. **28 fynd:** 5 ex Örebro Universitet 1.1-4.1 (Lennart Söderkvist, Anders Jacobsson m.fl.). 1 2K hane Västra Nobelgatan 4, Örebro, 13.1-20.1 (*Staffan Gustafsson, Rune Eriksson m.fl.). 2 ex Rosta, Örebro, 15.1-16.1 (*Sune Johansson, Berit Söderberg m.fl.). 3 ex Sköllersta 18.1-28.1 (*Per Karlsson Linderum, Magnus Friberg). 1 ex Fallen, Karlslund, 22.1 (Tord Sundström). 4 ex Skalltorp, Ämmeberg, 7.2 (Nils-Erik Ström). 1 ex Babelsvägen 2, Sköllersta, 31.3 (Per Karlsson Linderum). 3 ex Öby kulle, Kvismaren, 27.7 (Ronny Nilsson). 10 ex Ormesta holme, Oset, 27.7 (Ola Erlandsson, Kent Halttunen). 10 ex str S Dampudden, Svennevad, 28.7 (Andreas Gullberg). 2 ex Norra tornet, Rynningeviken, 3.8 (Ola Erlandsson). 5 honf. str SV Venastugan, Rynningeviken, 3.8 (Ola Erlandsson). 8 ex Stora Koviken, Olshammar, 9.8 (Ronnie Lindqvist). 10 ex Ullavi, Sköllersta, 16.8 (Per Karlsson Linderum). 21 ex Lindbacka 16.8 (Ola Erlandsson). 3 ex str S Barkaregatan, Näsby, Örebro 16.8 (Per Wedholm). 24 ex str Åssön 17.8 (Leif Sildén). 2 ex Östra Vintergatan 76, Örebro, 17.8 (Ola Erlandsson). 2 ex

Kävesta, Sköllersta, 19.8 (Per Karlsson Linderum). 4 ex Övre Skrukebacken, Sköllersta, 3.9 (Pierre Blanksvärd). 1 ex Åsskog 17.9 (Per Wedholm). 1 ex str S Örebro Universitet 21.10 (Pelle Barkengren). 1 ex Kumla 23.10 (Jonas Classon). 1 ex lockläte Rundstigen 15, V Markasjön 28.10 (Håkan Johannesson). 1 ex Markaskogen, Almby, 2.11 (Åke Pettersson). 1 ex Hertig Karls allé, Örebro, 2.12 (Joakim Johansson).

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*

Mindre korsnäbbarna gick till ganska ordentligt under hösten, och vi fick sju obsar med tresiffrigt antal. **Större antal:** 234 ex str Åssön 17.8 (Leif Sildén). 186 ex str SV Venastugan, Rynningeviken, 15.8 (Lennart Eriksson). 142 ex str Åssön 26.10 (Leif Sildén). 135 ex str Åssön 23.8 (Leif Sildén). 121 ex str S Lindbacka 15.8 (Ola Erlandsson). 106 ex str SV Venastugan, Rynningeviken, 21.8 (Lennart Eriksson). 100 ex str Domarringen, Almby, 22.8 (Håkan Ellehammer).

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

Flera fina antal av större korsnäbb både i början och i slutet av året.

Obsar med fler än 14 ex: 15 ex str S Kärlenberget, Villingsbergs skjutfält 20.9 (Stefan Risberg, Kjell Johansson). 15 ex str SV Öby kulle, Kvismaren, 27.7 (Ronny Nilsson). 15 ex Älgberget, Villingsbergs skjutfält, 15.6 (Stefan Risberg). 16 ex Grönsjön (torp) 31.3 (Pierre Blanksvärd). 16 ex Ekers grusgrop, Eker, 3ex. (Jonas Blücher). 20 ex str S Åssöbron 10.10 (Pierre Blanksvärd). 20 ex Trangärdet, Villingsbergs skjutfält 6.7 (Stefan Risberg). 21 ex str SV Nytorpsfältet 11.10 (Ola Erlandsson). 22 ex Tripphult, Östansjö, 11.6 (Pierre Blanksvärd).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Första rosenfinken dök upp den 15.5 i Tysslingen. Under sommaren noterades sedan ca 75 sjungande hannar i landskapet, en klar nedgång från fjolårets 90, men ändå en bra siffra.

Fenologi vår: 1 ex Tysslingen 15.5 (Anders Hutter, Anita Hutter).

Fenologi höst: 1 ex ringm Åssön 2.9 (Kvismare Fågelstation).

Tallbit *Pinicola enucleator*

Det var klen med tallbitar i Närke under 2014. Sammanlagt blev det sju fynd under januari-februari, samt två fynd under oktober-december.

9 fynd: 4 honf Blankhult, Klockhammar 2.1 (Bernt Bergström). 7 ex Berga, Villingsbergs skjutfält 6.1 (Joakim Johansson). 2 ex lockläte Gårdsjötorp, Ångamossen 11.1 (Jonas Blücher). 1 ex Kilsmo 12.1 (Stig Enetjärn). Max 12 ex Garphyttans nationalpark 23.1-2.2 (Kjell Johansson, Anders Nilsson m.fl.). Max 30 ex Runstorp, Villingsbergs skjutfält 6.2-13.2 (Stickan Hallemark, Bo Runesson m.fl.). 7 honf Ånnaboda 10.2 (Bernt Bergström). 1 ex str Hampetorp 18.10 (Leif Sildén). 2 ex Garphyttans nationalpark 14.12 (Ola Erlandsson).

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*

Ett snyggt Närkerekord sattes den 9.12 i Karlslund, då hela 44 stenknäckar satt samlade i en trädtopp vid Rävängen. Tidigare rekord ligger på 30 ex. Under resten av december kunde flera skådare njuta

Bändelkorsnäbb hane ej i helt adult dräkt. 2K vår?

av tvåsiffriga antal av arten på nämnda lokal.

Noterbart: 44 ex Rävängen, Karlslund, 9.12 (Ola Erlandsson).

Lappsparr *Calcarius lapponicus*

Det blev skralt med lappsparrar i Närke även under 2014, med endast sju vårfynd och nio höstfynd. Sammanlagt alltså 16 fynd, att jämföra med 18 fynd under 2013.

Vår: 1 ex Utängen, Oset, 24.3 (Hans Waern). 1 ex Västra rakan, Kvismaren, 13.4 (Per Karlsson Linderum). 1 ex str N Klåvudden, Harge, 18.4 (Magnus Friberg, Pierre Blanksvärd m.fl.). 1 ex str N Venastugan, Rynningeviken 19.4 (Ola Erlandsson, Lennart Eriksson). 1 ex str N Venastugan, Rynningeviken 20.4 (Ola Erlandsson). 3 ex str NV Fräknabotten, Kvismaren 25.4 (Kjell Johansson). 1 ex Västra rakan, Kvismaren 8.5-12.5 (Per Karlsson Linderum, Anne-Marie Johansson m.fl.) **Höst:** 2 ex lockläte Ormesta holme, Oset 7.9 (Kenth Elofsson). 1 ex Västra rakan, Kvismaren, 14.9-4.10 (Daniel Green, Per Karlsson Linderum m.fl.) 1 ex lockläte Sörby åkrar, Kvismaren, 25.9 (Kent Larsson). 2 ex Sköllersta 25.9 (Magnus Friberg). 2 ex Sörön, Kvismaren, 26.9 (Mårten Gustavsson). 1 ex Forskinnsåkrarna, Kvismaren, 6.10 (Stickan Hallemark). 1 ex Nytorpsfälten, Karlslund, 11.10 (Ola Erlandsson). 1 ex Tanntorp, Hjortkvarn 28.10 (Mats Weiland). 1 ex str SO Nytorpsfälten, Karlslund, 31.10 (Ola Erlandsson).

Snösparr *Plectrophenax nivalis*

Vi fick besök av några fina flockar i början av 2014, medan det var synnerligen magert med observationer i slutet av året.

Större vinterflockar: Max 12 ex Strandpromenaden, Rynningeviken, 1.1-6.1 (Håkan Carlestam, Anders Bertebo, Joakim Andersen m.fl.) Max 26 ex Tomta, Hallsberg, 24.1-3.2 (KG Andersson, Pierre Blanksvärd m.fl.) Max 40 ex Oset 2.2-20.2 (Håkan Svensson, Birgitta Dawidsson m.fl.) 33 ex Hammarmaden, Kvismaren 19-21.2. (Gunnar Nilsson, Rune Eriksson m.fl.).

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Ortolansparven blir allt ovanligare i Närke. Kärn-

området ligger i Kvismaren, där totalt 7-8 hannar hävdade revir under 2014 (12 hannar 2013). 3-4 par häckade, varav 3 par lyckades få ut åtminstone 1-2 ungar vardera. (Kvismare Fågelstation, Edvin Klein, Jörgen Fritzsön). **Övriga lokaler med ortolansparv var i år endast tre till antalet:** 1 hane upprörd/varnande Seger-sjö naturreservat, Segersjö, 29.4-10.6 (Anders Jacobsson, Ola Erlandsson m.fl. 1 ex spel/sång Ängsholmen, Tysslingen 18.5 (Bernt Jerlström). 1 ex str SV Venastugan, Rynningeviken, 29.8 (Ola Erlandsson, Nils Eriksson).

Sävsparr *Emberiza schoeniclus*

Ströfynd av sävsparr gjordes både i början och i slutet av året.

Vinter: 1 ex Fågeludden, Oset, 1.1 (Rolf Syk-
jev). 1 ex Västra kröken, Kvismaren, 2.1 (Pierre Blanksvärd). 1 ex Norra Näsbytorpet, Oset, 3.1 (Ola Erlandsson). 1 ex Oset 4.1 (Roland Thuvander, Matts Deubler m.fl.) 2 ex Vallen, Fågelsjön, Kvismaren, 6.1 (Hasse Molin). 1 ex Ormesta, Örebro, 18.1 (Åke Pettersson). 1 hane Västra kröken, Kvismaren, 8.2 (Magnus Friberg). 1 honf Äslaholmen, Kvismaren 26.2 (Stickan Hallemark). 1 ex str S Reningsdammen, Vretstorp, 1.12 (Pierre Blanksvärd). 2 ex Vålakärret, Vibysjön, 2.12 (Kent Larsson). 1 ex Reningsverket, Oset, 5.12 (Åke Pettersson). 1 ex Fågelsjön, Kvismaren, 6.12 (Per Karlsson Linderum). 2 ex Ormesta holme, Oset, 6.12 (Lennart Eriksson). 1 ex Norra torpet, Tysslingen, 7.12 (Ola Erlandsson). 1 ex Vallen, Fågelsjön, Kvismaren, 14.12 (Bengt Andersson). 1 ex Ormesta, Örebro, 27.12 (Åke Pettersson).

OBSat i Närke mars-maj 2015

Åke Lorin

På grund av platsbrist följer en kortversion av kvartalets observationer.

ANDFÅGLAR – FLAMINGOER

Under perioden har ovanligt många observationer gjorts av en långrastande **rödhalsad gås**. Det började den 13 mars på Ängfalla åkrar Kvismaren. Samma individ har sedan dess hållit till på intilliggande lokaler ända fram till den 1:a maj som blev sista observationsdagen. **Gravand** har setts vid Boglundsängen 18/4, vid Hammarmaden den 5 och 10 maj. **Svär-tor** och **Sjörre** har rastat i sedvanlig omfattning vid Vättern. **Alfågel** har rapporterats enbart från Klåvudden 25/4 med 2 hanar och 1

hona samt 5/5 2 hanar. Enstaka **ejdrar** har setts. **Silkeshäger** hittades i Rynningeviken 2 maj. En **ägretthäger** sågs överflygande vid Sköllersta 25 april och senare har arten setts på ett antal lokaler i landskapet. Den 16 maj kom 3 **vita storkar** till Sörön – Husön och stannade till 17:e då de lämnade området.

ROVFÅGLAR-VADARE

Den första **Ängshöken** hittades 5 maj vid Rynningeviken. Från den 15 maj finns en hane så gott som dagligen rapporterad från olika Kvismarelokaler perioden ut. **Aftonfalk** sågs 12 maj vid Nynäs och 18 maj vid Ökna utmarker i Kvismaren. Första obs av **Pilgrimsfalk** är från 10/3 och har därefter noterats minst ytterligare 50 dagar på våra Närelokaler. Hammarmaden blev först med **småfläckig sumphöna** med obs 6 maj. Arten är i stort rapporterad varje dag under perioden. En **mindre sumphöna** hördes i Lillsjön Ödeby den 18 april. I slutet av maj, den 25:e, hördes månadens första spelande **kornknarrar** vid fallen Karlslund m. fl. platser. **Fjällpipare** fanns vid Kvismaren, från Gällersta till Bärsta med som mest 9 individer. **Myrsnäppor**, **spovsnäppor**, **kärnsnäppor** och **småsnäppor** har passerat Närke. **Dvärg-resp dubbelbeckasin** har rapporterats från traditionella lokaler. Enstaka **rödspovar** har setts vid Oset, S Tysslingen, och Hammarmaden. Enda obsen av **myrspov** gjordes 10 maj från Öby Kulle. Den 25 april inleddes rapporterna av **småspov** från Vätterns "kustlokaler" och fram till 23 maj har ca 25 spridda lokaler i Närke haft besök. **Roskarl** drar snabbt förbi oss mellan 3 maj - 10 maj. **Smalnäbbad simsnäppa**. Kom 25 maj till Boglundsängen.

LABBAR - UGGLOR

Kustlabbar, en obs Nydalen 10 maj. Kvismaren bjöd på första **dvärgmåsen** 25 april. Arten är när detta skrivs kvar i Kvismaren i hyggliga

Rostgumpsvala

Foto: Torbjörn Arvidson

antal. **Silltrut** sågs i Stora Mellösa 26/4 och på Hemfjärden med 2 ex. 7/5. Två sträckande **skrântärnor** vid Klåvudden 21 april är periodens enda obs. Den första obsen av **svarttärna** gjordes den 29 april. I Rysjön sågs 90 ex. 15/5 och ses regelbundet på Kvismarelokaler perioden ut. En **lappuggla** är observerad i Norrboda, v om Storbjörken NV Svartå 1/5. För **jordugglan** gäller observationer från 8 platser förutom Kvismarelokaler.

NATTSKÄRROR – TRASTAR

Första **nattskärnan** 21 maj. Den 7 maj kom första observationen av **tornseglare** från Rysjön. **Kungsfiskare** är rapporterad 5, 19, 19 april. F. o. m. 3:e maj kommer rapporter från lokaler utmed Svartåns och Täljeåns vatten-system som antyder ev. häckningar. En sensation var den **rostgumpsvala** som 9 maj passerade Kvismaren och deltagarna i fågeltornskampen.

Den första **göktytan** rapporterades 18 april och från 23 tätnar observationerna och pågår perioden ut. En **citronärla** observerades vid Boglundsängen 10/5 och en vecka senare fanns ett ex. vid Södra Tysslingen och där har den stannat resten av perioden. **Svart rödstjärt** rapporterades redan 27 april vid Tullängsskolan. Den 24 maj kom rapporten från Garphyttan, 28 maj från Kvarntorp Fredsga-

tan m.fl. i Örebro statskärna. Flyttande rastande **ringtrastar** noteras från Sjömosjön 10 april, och sista rapporten Sörön 5 maj. Därmed har arten passerat Närke.

SÅNGARE – KARDINALER

Periodens först rapporterade **gräshoppsångare** hördes på klassisk lokal, Gamla tippen Oset den 4 maj. Rapporterna om **flodsångare** är färre än föregående art. De började 9 maj med Oset, nästa 23:e Oset snötippen, 25:e Råstasjön, 27:e Långa Bron Oset och Ödeby. **Vassångaren** kom till Kvismaren Kvinnerstasjön, och Värstamaden 10:e. Följt av Rånstamaden 12/5, Björka Lertag 14/5 och Rysjön 16/5. Från några lokaler mer än en individ. Den 17 maj noterades första **kärrsångaren** för perioden. Sedan dess till slutet av maj har lämnats 65 rapporter från lämpliga lokaler i landskapet. Årets första **trastsångare** kom 29 april. Den **mindre flugsnappare**n visade sig den 14 maj vid Sommarro och stannade till 16:e och sågs av många. En **sommargylling** dök upp vid Kvismaren vid Sörön och har rapporterats från intilliggande lokaler perioden ut. Dessutom finns en rapport från Latorpsängen. 🐦

ATLASINVENTERINGEN

SLUTFASEN FÖR NÄRKE ÄR HÄR!

Ronnie Lindqvist

När det här skrivs är häckningssäsongen i full gång. Gässen har fått ut ungar, många arter ruvar och de sista tropikflyttarna är snart här. Mer intensivt än så här kan det knappast bli. Atlasinventering nummer två är genomförd i Närke, och kompletteringsåret 2015 ser bra ut så här långt. Många rapportörer har hörsammat den vädjan som vi i arbetsgruppen gick ut med tidigt i år, nämligen att fokusera speciellt

på ugglor och skogshöns under vårvintern och den tidiga våren 2015. Åtskilliga rapporter om tjäder och orre samt olika arter ugglor har inkommit vilket avsevärt förbättrat täckningen i Närke för dessa fåglar.

Det verktyg vi alla jobbat med, atlaskartan, har i och med förnyelsen av Artportalen, tyvärr inte kunnat användas den här våren. De som arbetar med överföringen av alla data från gamla Svalan till nya Artportalen har fullt upp med allt, och dessvärre är inte atlaskartorna prioriterade. Förhoppningsvis är alla funktioner snart på plats och då kan vi åter igen, på ett mer överskådligt sätt se hur vi ligger till. Samtliga listor ska knytas ihop med atlaskartorna och fortfarande, en månad efter lanseringen av nya Artportalen är inte alla listor uppdaterade. Däremot ser nya Artportalen ut att vara precis det som utlovats, betydligt mer allsidig än gamla Svalan och ett väl fungerande system för att hålla reda på sina obsar, likaväl som att det är en fantastisk databank för alla som är intresserade.

Naturligtvis är det faktiska läget ute i naturen det viktigaste och i sommar gäller det att vara vaken för allt som har med fåglarnas häckning att göra.

Ha följande i åtanke i hängmattan, på skogspromenaden eller bakom metreven:

– Många arter häckar hela sommaren, t o m långt in i augusti

– Många arter, t ex vigg och skogsduva, startar häckningen mycket senare än andra.

– Mat i näbben eller klorna på en vuxen fågel tyder på matning av ungar i närheten.

– Tänk på att det finns fåglar överallt och att det finns mycket att upptäcka på andra ställen än i våra fågeltorn.

– Semestermånaden juli är bästa månaden att atlasinventera.

Har du gamla anteckningar liggande som aldrig rapporterats? Fyll i ett protokoll och skicka in det till någon av oss i arbetsgruppen. Protokollet hittar du på NOF:s hemsida. Alternativt. kom dig för att rapportera dessa nu i nya

Artportalen, samtidigt som du lär dig hantera alla funktioner som finns där.

Hjälp till med kompletteringarna under sommaren 2015. Det kan kännas lite typiskt att nu när vi avslutar så har vi verkligen lärt oss metoden och mycket nytt om Närke's fågelfauna. Det är många som sagt samma sak, "vad ska vi göra nu när det här är slut?" Då kan det kanske kännas bra att vi tillsammans utträttat så mycket, och att alla har del i resultatet. 🐦

För Atlasinventeringens arbetsgrupp.

Sån't händer i naturen

Sven-Eric Ardhage

En gång följde jag en serie i en veckotidning som hade rubriken Så'n't händer i naturen. Det var den ena upplevelsen mer fantastisk än den andra. - Så'n't kan inte bara hända, tänkte jag. Och inte kan man ta reda på trovärdigheten.

Naturserien föll i glömska men dök av en händelse upp i huvudet för några veckor sen. Jag var i Oset. En mindre strandpipare sprang med full kraft rakt in i en dubbelt så stor vadare och föll omkull. Vilken fågelkrock! Några liknande episoder hade jag tidigare läst om i veckotidningen. Så kanske får jag tänka om. Som tur var lyckades jag filma fågelkrocken med min videokamera. Jag har filmbevis. Och det är inte så dumt att samla på. Då kan man dra sig till minnes en massa så'n't som hänt i naturen.

En gång när ungarna var små var vi ute och gick på militärens övningsområde i Slätten.

På en grön plätt i en trädunge vek vi ut filten. Samtidigt som treåringen satte sig damp en dunklump ner från skyn. Strax efter kom en till. Båda prickade filten. Kattugglans ungar i den gamla asken över oss hade fått nog. Eller tappat balansen. Jag plockade upp uggleungarna och gav treåringen hans första fågellektion. Hustrun fotograferade ivrigt. Jag har bildbevis.

Tio år senare var jag och ungarna ute i skogen vid svärfars fritidshus i Skåne. Vi skulle gå runt Sövedsjön. Glador och en kungsörn svävade över oss. Utan att väcka sönernas intresse. När vi gick vid ett björnbärssnår hörde vi röster från andra sidan snåret. Någon gick i samma riktning som vi. Plötsligt sa ena sonen:

- Det låter som Hasse Alfredsson.

- Du har rätt grabben, hörde vi genom snåret.

Minuten senare stod vi och pratade med Hasse och svärfars sommarhusgranne Patrik. Båda är forna spelevinkar i Lundaspexet. Och det följde dem genom åren. Patrik bar en korg med kyckling och rödvin. Männen var på väg in i skogen för att hedra minnet av prins Vilhelm av Tyskland. För i skogen fanns och finns än i dag en minnestavla som säger att det var här som prins Vilhelm nedlade sin första hjort på svensk mark. Det skulle hedras. När vi kom hem igen frågade hustrun pliktskyldigt hur många fåglar vi sett. - En, sa äldste sonen. En konstig en. Arten heter Hasse Alfredsson. Så'n't händer i naturen. Kameran var med, jag har bra bildbevis.

Ytterligare tio år senare cyklade jag en dag ner i Fyledalen. Det är en platt pannkaka nere i en ravin som är känd som fågelparadis. Där pratas det sommartid mera tyska, holländska och danska än svenska. För de flesta ornitologerna där är utsocknes. Jag satt i slutningen och hade en flock dovhjortar nedanför mig. Jag har filmbevis. Plötsligt kom två svarta storkar och skruvade i luften över mig. Inte ska de finnas här. Men det gjorde de. Och kameran rullade. Hemma i stugan igen berättade jag för grannen Patrik om de svarta storkarna. Han är zoolog och fågelkännare, strök sig i

skägget och sa att det här ska vi prata tyst om. Fast jag har filmbevis.

Några veckor senare knackade Patrik på dörren och sa att sommargyllingen flöjtade för fullt i en trädunge en bit bort. Jag kastade mig på cykeln. Men från träddungen hördes bara ringduvans kurrande och en knäppande näktergal. Väl hemma igen satt Patrik och svärfar och njöt av kvällssolen. Synd att du inte var här för en stund sen, sa Patrik. Sommargyllingen satt här i den stora björken och flöjtade. Där har jag inget bevis.

Näktergal

För några år sen gladdes jag åt min äldste sons naturintresse. - Pappa, sa han. Tag kameran och gå ner till Pers hög i Rynningeviken. Jag har sett en grävlingfamilj där flera gånger. En tidig morgon var jag på väg. Nedanför Pers hög kom en grävling lunkande mot mig. Jag stannade, den stannade. Från andra hållet kom en hare skuttande. Nära grävlingen stannade haren. De tittade på varandra en stund. Sen sprang grävlingen sin väg. Så kom grävlingen tillbaka som skjuten ur en kanon. Den sprang rakt mot haren som i sin tur blev rädd och höll på att springa rakt på mig. Vilket trippelmöte! Jag har det på film.

Väl uppe på Pers hög ställde jag mig i en stor nyponbuske i hopp om att grävlingungarna skulle komma fram och leka. Efter några minuter kom en näktergal och satte sig i busken. Sen sjöng den för full hals. För nära för att det skulle vara njutbart. När trumhinnorna signalerade att jag måste skrämma bort storsångaren så prasslade det i snåret. Ut kom två grävlingungar och lekte en lång stund framför min kamera. Näktergalen satt kvar. Men slutade som tur var att sjunga. Sån't händer i naturen. Och jag kan skriva om det med gott samvete.

Jag har bildbevis. 🐦

Ungdomsaktiviteter - Se www.sofnet.org/nofnet/aktiviteter under rubrik ungdomsgruppen.

Tjejaktiviteter - Se www.sofnet.org/nofnet/aktiviteter under rubrik Tjejgrupperna.

Exkursioner och resor hösten 2015

Söndag 23 augusti - I Erik Rosenbergs spår - Vandring i Kvismaren. Vi samlas vid Öby kulle kl. 07.00 på morgonen. Vi tar med oss matsäcken och går efter en introduktion på vallen i riktning mot Sörön. Under vandringen stannar vi till och gör vissa reflektioner. Och tittar på fåglar. Vi passerar östra pumpen och vänder på Åslaholmen. Ledare: Lars Johansson, 070- 558 99 06.

Söndag 30 augusti - Vadarspaning i Oset. Vi letar upp höstens rastande vadare. Samling kl. 09.00 vid parkeringen intill reningsverket. Ledare: Lars Johansson, 070-558 99 06.

Söndag 6 september - Vadarspaning vid Boglundsängen. Hittar vi ytterligare arter jämfört med det som fanns vid Oset en vecka tidigare? Samling vid p-platsen på slutet av Neongatan kl. 09.00. Ledare: Bengt Jalsborn, 070-113 47 99.

Lördag 12 september - Räva-Hänget. Platsen är Raststugan vid Rävången i Rynningeviken, kl. 08.00 – 13.00. En aktivitet för hela familjen med fågelspaning, demonstration av ringmärkning, försäljning av fågelholkar, korvgrillning m.m. Fågelguider finns på plats och delar gärna med sig av kunskaper och ger möjlighet att titta i tubbikare. Ansvarig: Ronnie Lindqvist, 070-262 14 17.

FALSTERBO 16 – 20 september I år är resan en vecka tidigare än vanligt. Det innebär kanske att vi får se andra fågelarter än vad vi brukar. Som vanligt är det avresa från Örebro på onsdagseftermiddagen och första övernattningen på Västervågs vandrarhem, Getterön. Resten av nätterna bor vi i stugor på Ljungens camping i Falsterbo. Härlig fågelskådning på västkusten och på Sveriges bästa rovfågellokal utlovas. För mer information och anmälan, kontakta Ronnie Lindqvist på mail lindqvist_ronnie@hotmail.com eller telefon 070-262 14 17

Söndag 20 september - Föreningarnas dag. NOF finns på plats i Stadsparken i samband med Örebros 750 års-jubileum. Ett stort antal föreningar visar upp sina aktiviteter, så även vi. Besök gärna vår monter. Se vidare annonser i media.

Söndag 27 september - Tranor i Kvismaren. Samling på Öby kulle 17.00 för vidare transport till den för hösten bästa transkådningsplatsen. Hemfärd efter att tranorna intagit sin nattviloplatz i den sena skymningen. Ledare: Lars Johansson, 070-558 99 06.

Lördag 3 oktober - Invigning av utsiktstornet Skagershultamossen Samling klockan 10.00 vid Bålby, Hasselfors. Nu startar också Euro Bird Watch så det kommer finnas möjlighet att prova att skåda fågel från tornet. Arr. Länsstyrelsen, Hopajola och Närkes Ornitologiska förening.

Lördag - söndag 3-4 oktober - Euro Bird Watch. Denna helg skådas det fågel över nästan hela Europa, och i alla deltagande länder bjuds även allmänheten in. Evenemanget kallas Euro Birdwatch och fokuserar både på det roliga i att se på fåglar och att flyttfåglar är

en gemensam angelägenhet mellan länderna. Information om dagens arrangemang kommer senare via hemsidan. Samordnare: Per Karlsson Linderum, 072-513 60 29.

ÖLAND 8-11 oktober Även Ölandsresan förändras lite i år. Avresa från Örebro tidigt på torsdagsmorgonen. På Öland bor vi på Södra Brukets vandrarhem i Degerhamn. Morgnarna startas på Ölands södra udde, 20 minuters bilfärd från vandrarhemmet. Resten av dagarna styr fåglarna, men stilla vandringar i Ottenbylund varvas med drag på sällsyntheter som kan dyka upp var som helst på Öland. Ett besök på Naturbokhandeln blir det och förhoppningsvis serveras Ölandslufsa som vanligt i restaurangen. För mer information och anmälan, kontakta Ronnie Lindqvist på mail lindqvist_ronnie@hotmail.com eller telefon 070-262 14 17

Söndagen 18 oktober - Yxnäset

Samling vid P-platsen Bondvrak, kl. 09.00. Medtag gärna korv så grillar vi vid öppen eld. Gemensam exkursion med Östernärkes Naturvårdsförening. Ledare: Gunnar Nilsson, telefon 070-961 14 45.

Fredag 23 oktober - söndag 25 oktober - HÖNÖ – Då är vindarna de rätta!

Kommer det att blåsa gynnsamma vindar i år? Även om det inte gör det erbjuder Bohusläns skärgård alltid spännande fåglar att titta på. Följ med på den här skådarresan som erbjuder bekvämt boende i villa på Fotö, bara några minuters bilfärd från Hönös bästa obsplats, vindskyddet på Kråkudden. Ska lirorna slå till i år eller kanske någon annat spännande? För mer information och anmälan, kontakta Hans Waern på mail hans@ekonoma.se eller telefon 070-492 53 51

**Lördag 15 november - Tjäder och ströms-
tareskådning.** Skogsvandring i gammelskog söder om Svennevad för att titta på skogshöns. Därefter letar vi strömstarar i Svennevadsån. Samling vid Svennevads kyrka kl. 07.30. Ledare: Per Karlsson Linderum, 072-513 60 29.

**Söndag 22 november - Odlingslandskapets
fåglar.** Vi går ned mot Ängfallet och sedan

hem över Torsholmen. Vi tittar på förutsättningarna för fågellivet och den biologiska mångfalden i övrigt. Samling vid Norrbyås kyrka kl. 09.00. Medtag gärna matsäck. Turen beräknas sluta vid lunch. Ledare: Lars Johansson, 070-558 99 06.

Kontaktperson för NOFs exkursioner är Lars Johansson 070-558 99 06 och Per Karlsson Linderum 072-513 60 29.

Uppdaterad information finns på NOF:s hemsida <http://www.sofnet.org/nofnet>

Vid alla exkursioner utgår en frivillig avgift på 20 kr till vår fågelfond. Om du vill ha hjälp med skjuts vid våra exkursioner kontakta respektive ledare. Bilresor betalas direkt till förare med 7 kr/mil och resenär. (Rekommendation från styrelsen fr.o.m. 2014.) Vid resor med övernattnig tas en mindre avgift ut av deltagarna för administration och till vår fågelfond.

Program inomhusmöten 2015

Torsdag 17 september - Spännande film och föredrag om rundresan i Indien tidigt i våras med Per Karlsson Linderum. Och på det följer ett föredrag om Runderesan i Norge som skedde mitt i högsommaren med NOF av Ronnie Lindqvist.

Torsdag 15 oktober - Kommer Christian Cederroth och visar bilder från två resor till Indonesien. Under två månader besöktes nio öar, bl. a Komodo som är känt för sina jättevaraner.

Torsdag 19 november - Kommer traditionsenligt Ingemar Lind. Han fortsätter sin trilogi med andra delen "Mina drömmars skog" - Det handlar om hans hemmamarker. Den nordiska vildmarken. I denna "Mina drömmars skog" känner han varje träd, varje stubbe och det har t.o.m. blivit så att efter alla besök har djur och fåglar börjat betrakta honom som en naturlig del av skogen, alltså ingen fara.

Inomhusmötena äger rum kl 19 i Vasakyrkan, Vasagatan, Örebro

Ringmärkta fåglar

Ringar från döda eller avlästa data från levande fåglar sänds till:

Naturhistoriska riksmuseet, Ringmärkningscentralen, Box 50 007, 104 05 Stockholm tel. 08-5195 40 80. Fax 08-5195 42 44.

Uppge plats, omständigheter som dödsorsak, tid m m för fyndet.

Rapportera via webb:
www2.nrm.se/rc/rc-formular.html.se

Fågelakuten

Besvarar frågor om skadade eller tillvaratagna fåglar. Tar hand om skadade fåglar för rehabilitering. E-post: fagelakuten@telia.com. Se även vår hemsida: www.sofnet.org/nofnet/om-nof/fagelakuten.

Fågeldoktor'n

Staffan Ullström, Gällersta 244, 705 94 Örebro, tel. 019-23 92 37, 076-712 18 88

Övriga

Leif Sandgren, Örebro, tel. 070-256 73 95

Tage Carlsson, Vretstorp, tel. 0582-66 00 11

Leif Bertilsson, Fjugesta, tel. 0585-311 46

Ulla Wallin, Frövi, tel. 0581-331 79

Statens vilt

Den som påträffar ett dött djur av nedanstående arter skall anmäla detta till polisen för vidarebefordran till något av landets större naturhistoriska museer.

Artlista för fåglar:

Fiskgjuse	Svarttärna
Bivråk	Storkar
Örnar	Rördrom
Glador	Lunnefågel
Kärrhökar	Salskrake
Falkar	Svarthalsad dopping
Tornuggla	Skärfläcka
Hökuggla	Gråspett
Berguv	Vitryggig hackspett
Fjälluggla	Mellanspett
Lappuggla	Kungsfiskare
Slaguggla	Härfågel
Fjällgås	Blåkråka
Skräntärna	Sommargylling

NOF:s försäljningsmaterial

NOF-kåsa, mörkgrön, m. NOF-logga	30 kr
NOF-dekal små	3 kr/st
stora	10 kr/st
Artlista Närke	gratis
Småfågel-, grå flugsnappar och starholk	75 kr/st
Knip- och uggleholk	400 kr/st

NOF-keps, svart med
broderad vit logga
i storlek för alla. 150 kr/st
Porto + frakt tillkommer

Vill du handla? Vänd dig till **Bengt Jalsborn**
Vallnäs vägen 3, 703 58 Örebro, Tel. 019-12 70 80,
070-113 47 99. E-post: b.jalsborn@gmail.com

Regionala rapportkommittén (Rrk)

Sammanställande:

Johan Åhlén Tel. 070-536 62 91
Pålsbodagatan 13 70218 Örebro
epost: johan.ahlen@hotmail.com

Övriga medlemmar:

Ola Erlandsson, Magnus Friberg,
Ove Pettersson och Andreas Sandberg

NOF:s tjejgrupper

Annika Lorin, Tel: 019-24 48 46
Ami Sundén, Tel: 070-944 73 00

NOF:s Ungdomsgrupp

Vakant! Kontakta **Ronnie Lindqvist** Tel: 070-
262 14 17 eller **Ulf Jorner** Tel: 070-661 66 55

Osetkommittén

Kommittén för skötsel av naturreservatet Oset-Ryn-
ningeviken. NOF:s representant är:
Leif Sandgren, Tuppa Klaras väg 18, 702 29 Örebro
Tel. 070-256 73 95. E-post: leif.tuppaklara@gmail.com.

Svansjön Tysslingen

NOF:s representant i stiftelsen:
Helny Olsson, Arvaby, 719 95 Vintrosa, Tel 019-29
90 03 eller 070-5762981. E-post: helny@telia.com

Skjutfältsbesök?

Planerar du utflykt till Kilsbergen och skjutfälten
kan du kolla på webbplats www.skjutfalten.se
vilka dagar dessa är avlysta.

Kamakura

Nyhet!

Kamakura EDV-81 25-55x W

B

Avs: Trio Tryck AB • Box 1504 • 701 15 Örebro

Innehållsförteckning

Omslagsbild: Grönben <i>tringa glareola</i>	1
Ordföranden har ordet Ulf Jorner	1
Nya NOF-medlemmar	3
Innehållet i detta nummer redaktionen	3
Ny fotoansvarig i FiN	3
Fågelrapport för Närke 2014 Regionala rapportkommittén	4
OBS:at i Närke Åke Lorin	30
Atlasinventeringen Ronnie Lindqvist	32
Sån't händer i naturen Sven-Eric Ardhage	33
Program	34